



Bergesenhuset, Vibrandsøy

Fargeundersøkelser i boligdel
i sjøhusets 2. etasje

Anne Ytterdal

AM saksnummer: OP-10143
Journalnummer: 2011/3797

Dato: 17.11.2016
Sidetall: 60
Opplag: 6

Oppdragsgiver: Rogaland fylkeskommune

Stikkord:
Fargeundersøkelser
Sjøhus
«Byleilighet» 1845

Oppdragsrapport 2016/23
Universitetet i Stavanger,
Arkeologisk museum,
Avdeling for konservering

Utgiver:
Universitetet i Stavanger
Arkeologisk museum
4036 STAVANGER
Tel.: 51 83 31 00
Fax: 51 84 61 99
E-post: post-am@uis.no

Stavanger 2016

Bergesenhuset, Vibrandsøy

Gnr. 37, bnr. 35, Haugesund kommune,
Rogaland

Fargeundersøkelser i boligdel i sjøhusets 2. etasje

Anne Ytterdal



Universitetet
i Stavanger

Arkeologisk museum

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	2
1.1 BAKGRUNN.....	2
1.2 RAMME FOR PROSJEKTET.....	2
1.3 VIKTIGE ÅRSTALL I BYGGETS HISTORIE.....	3
1.4 BESKRIVELSE AV INTERIØR.....	4
2. FARGEUNDERSØKELSENE.....	10
2.1 METODE.....	10
2.2 DOKUMENTASJON.....	10
2.3 FARGEHISTORISKE PERIODER OG FASER.....	10
2.4 FORSLAG TIL TILTAK.....	11
3. FUNN.....	12
3.1 ROM 201 (A-C), KJØKKEN 1.....	12
Skjematisk oversikt farger.....	18
3.2 ROM 202, KJØKKEN 2.....	19
Skjematisk oversikt farger.....	23
3.3 ROM 203, STUE 1.....	24
Skjematisk oversikt farger.....	31
3.4 ROM 204, STUE 2.....	32
Skjematisk oversikt farger.....	39
3.5 ROM 205, SOVEROM 1.....	40
Skjematisk oversikt farger.....	46
3.6 ROM 206, SOVEROM 2.....	47
Skjematisk oversikt farger.....	50
3.7 ROM 207, GANG.....	51
Skjematisk oversikt farger.....	54
FOTOLISTE.....	55

BERGESENHuset, VIBRANDSØY

FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE



Fig. 1. Vibramsøy med Bergesenhuset til venstre. (Foto tatt 28.03.14 fra kaien ved Kystverket, Haugesund)

1. INNLEDNING

1.1 BAKGRUNN

I forbindelse med omfattende restaureringsarbeider knyttet til Bergesenhuset på Vibramsøy, i Haugesund kommune, ble Universitetet i Stavanger, Arkeologisk museum (AM), på oppdrag fra Rogaland fylkeskommune (RF) ved seksjon for kulturarv, engasjert til å utføre fargeundersøkelser av husets boligdel i 2. etasje. Arbeidet er utført av malerikonservator Anne Ytterdal, AM-UiS. Første befaring i prosjektet ble foretatt 03.04.2010 med oppdragsgiver, arkitekter og stedlig prosjektleder. Undertegnede deltok også på befaring i huset den 14.03.2011 og den 16.05.2012. Arbeid knyttet til fargeundersøkelser ble ikke gjennomført ved disse befaringene. Det ga imidlertid anledning til å opprette kommunikasjon med håndverkere og andre aktører.

1.2 RAMME FOR PROSJEKTET

Prosjektets målsetting var en kartlegging av interiørets farger gjennom byggets historie. Undersøkelsene omfattet alle overflater i boligens syv rom. På bakgrunn av undersøkelsene skulle funnene dokumenteres og systematiseres og i neste omgang danne grunnlag for anbefaling til ny oppmaling. Funnoversikt, skjematisk oversikt med NCS-koder over hvert rom samt forslag til tilbakeføringsperiode presenteres i rapporten.

Det ble i utgangspunktet gjennomført en forundersøkelse i den hensikt å få en oversikt over arbeidsomfang ved en mer omfattende fargeundersøkelse; bl.a antall elementer som måtte undersøkes i hvert rom, ca antall lag maling på elementene, vanskelighetsgrad på avdekking samt søk/registrering av dekorative elementer. En tre dagers tur til Bergesenhuset med innsamling av informasjon ble gjennomført 11.-13.06.2013 som del av forprosjektet. Avtale

om utvidet antikvarisk undersøkelse ble inngått mellom RF og AM 17.12.2013.

Forprosjektet ble gjennomført i perioden juni til september 2013. Hovedprosjektet ble gjennomført fra oktober 2013 til april 2014.

På grunn av bl.a behov for økonomiske prioriteringer i prosjektet, ble avsluttende arbeid med oppsummerende rapport over funn stilt i bero i 2014. Rapporten ble sluttført i november 2016.

Den 03.-04.10.2013 ble boligdelens fire brannmurer undersøkt og partielt avdekket for å sikre at ikke fargespor ble borte i forbindelse med pågående og omfattende murerarbeid. Det ble også foretatt en tur for innhenting av supplerende informasjon om enkelte elementer den 27.-28.03.2014.

Hoveddelen av systemiseringsarbeidet er foretatt ved AM hvor også 29 tapeter er separert og 45 snitt støpt inn som del av tolkingsarbeidet.

1.3 VIKTIGE ÅRSTALL I BYGGETS HISTORIE

1845. Bygd av Mikkel Knudsen.

- **Leiligheten står oppført som 5 tømrede rom i 1846.** (Kan kjøkken 2 ha vært en del av stue 1 originalt?)
- 1850-årene var en vanskelig tid, så trolig har det vært forfall i dette tiåret.

1858. Knudsen måtte gi det fra seg pga nedgangstider/Krimkrigen.

- Berge Bergesen overtok. Trolig hele konkursboet.
- I 1860 forsvant silda.
- **I 1864 bodde det en jektefører/skipper i boligen** (kan være B. B's mann).

1865. Behov for mer plass ute. Større kai og tilbygg på huset

- **Vinduene i Kjøkken 1 ble blokkert. Kjøkken flyttet til kjøkken 2**

1872. Brødrene Knut og Ole Andreas Knudsen kjøpte nesten hele Vibrandsøy.

- En bosetter seg i Gjestgiveriet, den andre bygger villaen bak.
- **Ansatte/utleie i leiligheten**

1893. Ole Andres sønn gifter seg. Gjestgiveriet pusses opp til bryllupet

- Mulig at leiligheten også pusses opp?

1890-åra (slutten). Rederiet Knut Knudsen OAS dannes.

- **En kontorist (Stensnes) bosettes i leiligheten**
- **Leiligheten pusses opp**
- Bergesenhuset blir i 1899 taksert til mer enn begge de 2 andre byggene.

1910. Folketellingen viser at Stensnes bor der enda

- **Trolig bor Stensnes i leiligheten til bortimot 1920.**

1920-tallet. Flere bodde i leiligheten

- **En gårdsbestyrer, et ektepar fra Hønefoss, ...**
- sesongarbeidere i leiligheten i 3. etasje

Tyskere bodde i Bergesenhuset under krigen.

1960-tallet. Slutt på ising og hvalfangst.

1.4 BESKRIVELSE AV INTERIØR

Huset er plassert nord - sør i hjørnene. For enkelhets skyld er sjøhusdelen av bygningen omtalt i rapporten som nord og fasaden mot «Sørhuset» som sør.

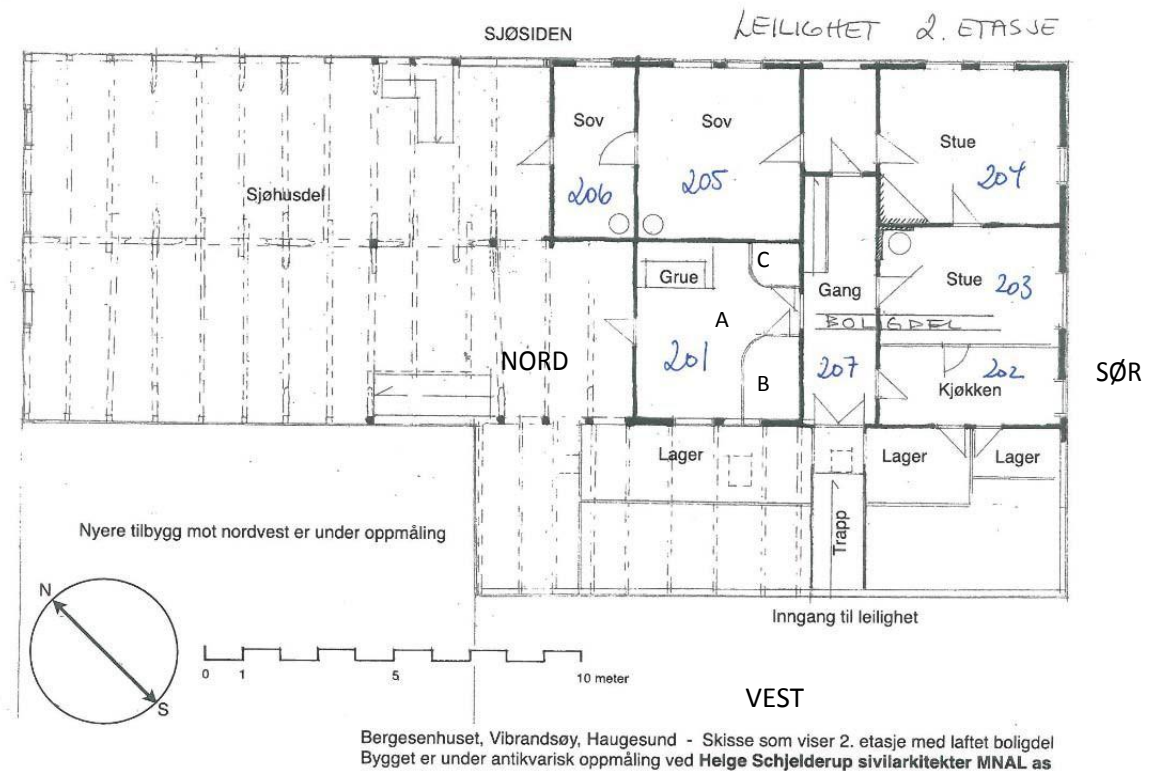


Fig. 2. Leilighet i 2. etasje med plassering og nummerering av undersøkte rom.

De 7 fargeundersøkte rommene er gitt hvert sitt romnummer i henhold til grunnplan:

Rom 201 (A-C) (kjøkken 1): Del av rommet med grue (A), et avlukke mot sørvest (B) og et mindre avlukke mot sørøst (C).

Rom 202 (kjøkken 2): Sekundært kjøkken

Rom 203 (stue 1): Den minste stuen

Rom 204 (stue 2): Den største stuen

Rom 205 (soverom 1): Det største rommet mot øst

Rom 206 (soverom 2): Det minste rommet mot øst

Rom 207 (gang): Gjennomgående gang med inngangsdør fra vest og trappeoppgang til 3. etasje

ROM 201 (A-C), KJØKKEN 1

Foto tatt under befaringen i 2010 viser at det på det tidspunkt var en lettvegg mot vest i rom 201 (fig. 3). Veggene fremkommer ikke på plantegningen og var fjernet før fargeundersøkelsen ble igangsatt. Rommets dør mot øst fremkommer heller ikke på plantegningen.

201-A

Rommet har himlingsbord lagt nord-sør og synlig bjelkelag med en smal, profilert list som avslutning mot vegg i underkant av bjelkene. Alle takelementene er malt hvite.

Veggene mot nord, øst og vest er laftet i flathugget tømmer mens ytterveggen til de to buede avlukkene mot vest har stående vekselpanel. Alle veggene er malt i en laserende grønn farge (S 4020-G10Y). En vegg med stående glattpanel er påsatt i fremkant av rom B og C. Veggen har en dør i samme type panel. Veggene er umalt (fig. 3).

I nordøstre hjørne står en murt og pusset grue med en kraftig, profilert gesims. Pussen er delvis borte. Siste overflatebehandling er umalt puss.

Mot vest er det to hvitmalte to-rams vinduer med 4 x 2 glass i hver ramme. Halvdelen av det søndre vinduet befinner seg inne i det buede avlukket i sørvestre hjørne. Vindusgeriktene er flate med opphøyde rifler på midten (fig. 4).

Rommet har tre fyllingsdører; mot nord, sør og øst. Alle dørbladene har tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre. Dørgeriktene har brede, glatte flater og enkel profilering. Dørblad og gerikter er grå (S 4500-N). En mørk grå fotlist (S 70/8010-G70Y) er malt på nedre del av veggen. Gulvet er malt grønt (i nærheten av S 7010-G70Y).



Fig. 3. Fra befaring i 2010. En lettvegg mot sør var da i rommet. Fjernet.



Fig. 4. Under arbeid i 2013. Rommets vestre del med vindu og vegg til avlukke B.

201-B (Avlukke mot sørvest. Matbod) (fig.5)

Avlukket har, som hovedrommet, himlingsbord og synlig bjelkelag, men ikke avsluttende list under bjelkene. Taket er malt hvitt. Veggene er malt rosa (S 10/2020-Y20R). Langs tre av veggens nedre del er veggmonterte brede bord (hyller) i to høyder. Hyllene er malt rosa som vegg. På sør- og nordvegg er tilsvarende hyller montert høyt på veggen. Løse rosa-malte hyller ligger i rommet.

Det hvitmalte vinduet er halvdelen av hovedrommets søndre vindu. Fotlist og gulv er umalt.



Fig. 5. Avlukke B

201-C (Avlukke mot sørøst)

Himlingsbord, bjelkelag og list som avslutning mot vegg er lik 201(A). I dette avlukket er imidlertid ikke himlingsbord og bjelker malt (fig. 7). Den profilerte listen under bjelkene er malt/beiset grågrønn (kodet til ca S 7010-Y10R i dårlig lys). Veggene er glattskurte og umalte. Monterte umalte hyller samt lekter på veggene etter tidligere hyller i tre høyder (fig. 6). Fotlist og gulv er umalt.



Fig.6. Avlukke C.
Ubehandlede vegger og
hyller.



Fig. 7. I avlukke C er det kun stussbrettlisten som er overflatebehandlet.

ROM 202, KJØKKEN 2

I rom 202 sto kjøkkeninnredning fremdeles montert ved befarig i 2011. Både innredning, gulvets linoleumsbelegg (?) og vindu med gerikt var fjernet før undersøkelsen startet.

Rommet har himlingsbord som er lagt nord-sør. Takflaten avsluttes av en profilert list i tillegg til en enkel list med glatte flater i overgang mot vegg. Tak og taklist er malt hvite. Veggene er pappet og malt lys grå (S 2002-G). Over en elektrisk komfyr i nordvestre hjørne er montert en avtrekkshette av metall.

Vinduet på sørveggen er et hvitmalt krysspostvindu med fire glass. Den hvitmalt vindusgerikten har profilering langs ytre og indre kant samt et bredt parti med rifler i midtpartiet (fig. 8).

Det er fire fyllingsdører i rommet; to dører på vestveggen hvor den søndre mangler dørblad og døråpningen er murt igjen (sees på fig.8), en dør mot nord og en buet dør mot øst. De tre dørbladene har ulik utforming og profilering på fyllingene (fig. 9). Kun to av de fire dørene har lik profil på geriktene. Dører og gerikter er malt grålig grønne (S 5010-B70G). En mørk brun fotlist er malt rett på vegg i tillegg til en påsatt enkel fotlist i samme farge (S 8010-G70Y). Gulvet har linoleum (?).



Fig. 8. Rom 202, Kjøkken 2, sett mot sørvest slik det så ut i 2010.



Fig. 9. Rommet sett mot nordøst i 2012.

ROM 203, STUE 1

Krysspøstvindu og all tapet fjernet på sørvegg før fargeundersøkelsene startet.

Taket i stue 1 består av himlingsbord lagt nord - sør. Takflaten avsluttes av en profilert list som er sammenstilt med en kraftig, profilert list i overgang mot vegg. Tak og taklist er malt hvite. Veggene er trukket med et beige tapet med hvite blomster og grå tynne strå (fig.11). I nordøstre hjørne er en frittstående ovn med røykrør gjennom taket (fig. 10). Ovnens brannmur er pusset og malt grålig grønn mellom S4005/3005-G20Y) med hvit profilert belistning i treverk. I brannmurens kant på østveggen er en hvitmalt bred, profilert list i hele veggens høyde.

Rommet har et krysspøstvindu med to midtposter mot sør. Vindusgerikten har profilering langs ytre og indre kant samt et bredt parti med rifler i midtpartiet. Alle vinduselementene er hvitmalt.

To av de tre dørene i rommet, mot nord og øst, har dørblader med tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre og dørgerikter med brede platter med en nedsenkning i midten. Den buede døren mot vest er felles med rom 202. Dørene er malt hvite.

Fotlisten i rommet er profilert og malt mørk grågrønn (S 5005-G50Y). I tilknytning til brannmuren er brannmursfargen malt på belistningen i høyde med rommets øvrige fotlister. Gulvet består av umalte bord lagt nord - sør.



Fig. 10. Rom 203. Nordøstre hjørne slik det så ut i 2010. Tapetlagene fjernet på østvegg.



Fig.11. Vestvegg med delvis avrevet tapet. 2010.

ROM 204, STUE 2

Deler av gulvet var skiftet før fargeundersøkelsene startet (sees på fig.13). De originale plankene er lagret i bygget. Deler av veggbekledningen var blitt løsnet fra sørveggen i 2012.

Stuen har, som de andre rommene, himlingsbord lagt nord - sør. Takflaten avsluttes av en profilert list som er sammenstilt med en kraftig, profilert list i overgang mot vegg. Tak og taklist er malt hvite.

Veggene er påklebet tapet med hvite klokkeranker på grå bunn. I rommets nordvestre hjørne er en buet brannmursnisje (fig. 13). Den pussede nisjen er malt med blå kalkmaling (S 6005-R80B).

Belistningen på hver side er utformet som en søyle med kapitel. Overstykket følger nisjens bue og rommets taklist

avslutter nisjens omramming oppe. Det er utskåret dekor i overstykkets hjørner. All belistning er utført i treverk og malt hvitt.

Rommet har tre vinduer; to to-rams med tre glass i hver ramme mot øst og et krysspostvindu med fire glass mot sør (fig. 12, 14). Vindusgeriktene mot øst har tre avtrappende platter med profilering ytterst mens gerikten mot sør har tre enkle, avtrappende platter.

De to fyllingsdørene i rommet har begge tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre. Dørgeriktene har brede, glatte flater med enkel profilering. Både vinduer og dører er malt hvite.

Fotlistene er profilerte og malt i en gulgrønn farge (S 1510-G90Y). Gulvet er lagt nord-sør og er umalt i midten. I varierende bredde fra veggene er gulvet malt rødbrunt (S 5040-Y50R). I brannmursnisjen ligger en beige, ensfarget linoleum.



Fig. 12. Rom 204. Sørvestre del av rommet slik det så ut ved befaring i 2010.



Fig. 13. Nordvestre hjørne med brannmursnisje. Deler av gulvet ble skiftet ut i 2012.



Fig. 14. Rommets nordøstre hjørne i 2012.

ROM 205, SOVEROM 1

Belistningen rundt brannmuren ble tatt ned før fargeundersøkelsene begynte. Dette medførte at søndre del av pussen falt ned (fig. 16).

Rommet har himlingsbord lagt nord - sør. Taklisten har barokk-preg og er sammensatt av 2 lister med en kraftig halvstaff som avslutning ned mot vegg. Tak og taklist er malt hvite.

Veggene er trukket med lerret og malt i en varm gul farge (S 2030-Y20R). I Nordvestre hjørne er en buet brannmur (fig.16). Den pussede muren er malt med oljemaling i en lys gråblå farge (S 2005-R90B). Belistningen på hver side er utformet som en søyle med kapitel. Overstykket følger nisjens bue og avsluttes i underkant av taklist. Belistningen har en geometrisk rombeformet dekorbord skåret ut i søyler og overstykkets bue. I tillegg er det en enkel, skråstilt linjedekor i overstykkets hjørner.

Brannmurens belistning er i sin helhet i treverk og malt i samme farge som veggene (S2030-Y20R). På sørveggen er to køyesenger på hver side av døren (fig. 15). Sengene er malt grønne (S 4050-G30Y).



Fig. 15. Rom 205. Sørvegg med køyesenger. Foto 2012.



Fig. 16. Nordvestre hjørne med brannmursnisje. Utfall av puss. Foto 2012.

Rommets to vinduer mot øst er to-rams med tre glass i hver ramme. Geriktene består av tre avtrappende platter med profilering på den ytterste. Vinduene og geriktene er malt hvite. De tre dørene i rommet har alle tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre. Dørgeriktene har brede, glatte flater med enkel profilering. Dører og gerikter er malt som vegg (fig. 15).

Fotlisten har en enkel utforming og er malt rødlig brun (S 5030-Y30R), samme farge som gulvet. Gulvbordene er lagt nord-sør. Det ligger en steinhelle foran brannmuren som bygger høyere enn gulvet. Steinen er belistet med en enkel kvartstafflist.

ROM 206, SOVEROM 2

Ved befaring 13.04.11 var veggene, i alle fall deler av disse, pappet og malt gule (mellom S2030-Y20R/Y30R). Pappen var i sin helhet fjernet før fargeundersøkelsene ble igangsatt. Også rommets himlingsbord er blitt fjernet. Taklist langs vestvegg gjensto.

Taket har himlingsbord lagt nord - sør. Takflaten avsluttes av en profilert list i tillegg til en enkel list med glatte flater i overgang mot vegg. Tak og taklist er malt hvite.

Rommets tømrede vegger står eksponert med huggespor i overflaten for påføring av puss. I Sørvestre hjørne er en frittstående ovn med røykrør gjennom vestvegg (fig. 17). Ovnens brannmur er vinkelformet, pusset og malt med oljemaling i en syrlig grønn farge (mellom S 5030-G30R/G50Y). På vestvegg er en umalt skiferplate påmurt brannmuren i bakkant av ovnen. Belistningen rundt brannmuren er, som i rom 205, utformet som søyler med kapitel og med et overstykk som følger nisjens bue og avsluttes i underkant av taklist. Belistningen har enkle platte-formete bånd skåret ut i søyler og overstykkets bue. I tillegg er det skåret dekor i form av skråstilte linjer og en perlerekke i overstykkets hjørner. På nedre del av sør- og vestvegg, på tvers av belistningen, er påsatt metallplater. All brannmursbelistning og de to påsatte metallfeltene er malt gule som vegg (mellom S2030- Y20R/Y30R).

Rommets vindu mot øst er to-rams med tre glass i hver ramme. Gerikten har enkle flater med en nedsenkning på midten. Vindu og gerikt er malt hvite (fig. 18).

Det er to dører i rommet; en mot sør og en mot nord (fig. 19). Begge har tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre. Dørgeriktene har tre avtrappende platter med profilering på den ytterste. Dørblad og gerikter er malt i en grønn farge (S 4020-G10Y).

Fotlistene i rommet har enkel profilering og er malt i samme farge som gulvet (S 5020-Y30R). Gulvbordene er lagt nord-sør.



Fig. 17. Rom 206. Sørvestre hjørne med brannmur og ovn i 2011.



Fig. 18. Østvegg. Himlingsbord og veggpapp fjernet. Huggespor i tømmerets overflate for tidligere påført puss. Foto 2012



Fig. 19. Døren på nordvegg. Foto 2012

ROM 207, GANG

Plantegningen på s. 4 (fig. 2) viser en tverrvegg som deler rom 207 i to. Veggene var fjernet før fargeundersøkelsene ble igangsatt.

Rommet har himlingsbord lagt nord-sør. I senter på takflaten er en takbjelke inn fra østvegg og en inn fra vestvegg som overlapper hverandre og hviler på en tversgående bjelke i øvre del av nord- og sørvegg (fig. 21). Taklisten er bred med en enkel profil ned mot vegg. Alle takets elementer er malt hvite. Veggbekledningen i dagens gangrom er forskjellig. På nord- og sørvegg, i hele rommets lengde, er det påsatt et smalt vekselpanel mens østveggen består av stående, glattpanelte bord (fig. 20) og østveggen har liggende tømmer (fig. 21). Alle veggene er malt lys grønne (S 1515-G40Y) med en malt brystning i rødlig beige (mellom S 4020-Y10R/Y20R). Veggens malte brystning følger vinkelen på trappen med lukkede opptrinn som går opp til 3. etasje. Trappen er lukket i bakkant med vegger av stående glattpanelte bord og en integrert dør. Trappens vange og gelender følger brystningens farge. Megler, håndlist samt inn- og opptrinn er malt i en lysere beige farge (S 4010-Y30R mot S 4020-Y30R) (fig. 21).

Gangen har et to-rams vindu med tre glass i hver ramme. Geriktene har to avtrappende platter med rifler mellom. Vindu og gerikt er malt hvite.

Rommet har fire innvendige dører, to mot nord og to mot sør samt en dobbel inngangsdør mot vest. Alle innerdørene har tre fyllinger hvor den midtre fyllingen er dobbel så høy som de to andre. Dørgeriktene består av tre platter hvor den midterste er nedsenket. Bortsett fra den doble inngangsdøren som er malt i en rødlig oker farge (S 4040-Y10R mot S 5020-Y20R) er alle dørene og geriktene malt hvite.

Fotlister og gulv er malt rødlig beige (S 5010-Y70R). Gulvbordene er lagt nord - sør.



Fig. 20. Gangen sett mot vest i 2011.

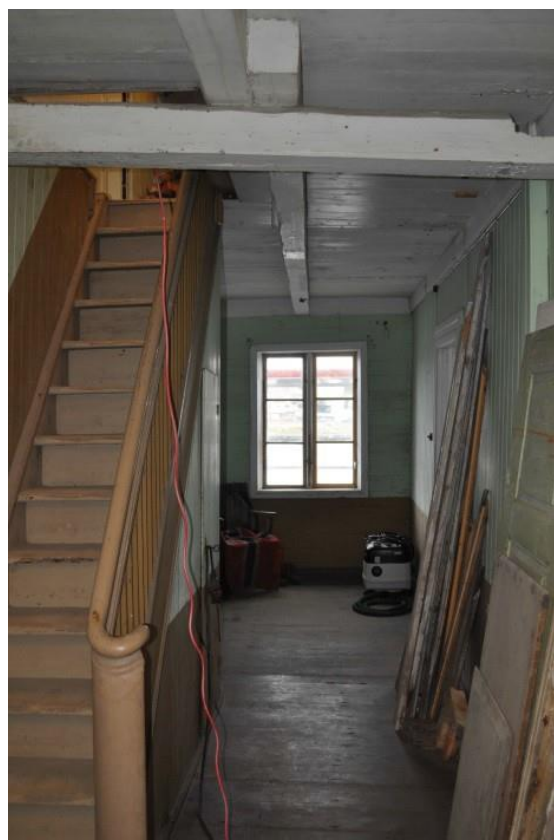


Fig. 21. Gangen sett mot øst i 2011.

2. FARGEUNDERSØKELSENE

2.1 METODE

Undersøkelsene er foretatt ved stratigrafisk (lagvis) avdekking av malinglagene, både mekanisk med skalpell og ved bruk av kjemikalier, samt uttak av snitt på totalt 45 elementer i de 7 rommene.

Resultatet som presenteres i rapporten er basert på funn gjort under arbeid i Bergesenhuset og videre bearbeiding av funnmateriale tatt inn til Arkeologisk Museum (AM).

Omfattende bygningsmessige restaureringsarbeider var igangsatt før AM ble involvert i prosjektet. Bygningsarbeider ble også gjennomført parallelt med fargeundersøkelsene. Undersøkelsene har blitt gjennomført i flere perioder. Dessverre har uklare retningslinjer mellom de forskjellige beslutningsnivå og håndverkerne medført at det i enkelte tilfeller har blitt fjernet materiale fra elementer som ikke har vært fargeundersøkt. Noe funnmateriale er på grunn av dette uten direkte kontekst. I den grad det har vært mulig å dokumentere original plassering anses materialet likevel som nyttig tilleggsdokumentasjon.

Fargene er registrert i NCS-systemet (Natural Colour System). NCS-kodene som hovedfargene er blitt gitt må anses som veiledende, da det som regel ikke er en kode som er sammenfallende med det avdekkede laget. I tillegg er NCS-systemet noe mangelfullt innen helt lyse farger. Det ligger også mulige feilkilder i selve fargeundersøkelsen. Fargeflatene som har blitt avdekket kan være slitte, skitne eller ha blitt forandret ved forskjellig lyspåvirkning i form av bleking og gulning. For å minimalisere subjektive tolkninger er det ønskelig at fargebestemmelsene blitt diskutert, vurdert og bestemt av to personer. Dette har dessverre ikke vært mulig i dette prosjektet. Fargene er kodet av undertegnede alene, i hovedsak i en blanding av dagslys og kunstlys.

2.2 DOKUMENTASJON

Lagbeskrivelsesskjema for de viktigste elementene er fylt ut som grunnlagsmateriale for forståelse av funn. NCS-kodene som hvert fargefunn er gitt, er overført til de skjematiske oversiktene for hvert rom. Skjemaet, som visualiserer rommets fargeholdning i boligdelens ulike perioder, er plassert i etterkant av funnoversikten for det enkelte rom og anbefalte tilbakeføringsperiode. Lagbeskrivelsesskjemaene med tilleggsopplysninger om hvert enkelt fargefunn oppbevares på AM.

Det er tatt ut materialprøver av flere bygningselementene i alle rom. 29 tapeter er separert og 45 malingprøver er støpt inn, slipt og vurdert i mikroskop. Sentrale snitt er fotografert og presenteres i rapporten under hvert enkelt rom.

Liste over materialprøver og materialprøvene oppbevares på AM.

Det er ikke avsatt referansefelt på de forskjellige elementene. Dette må gjøres før overflatene klargjøres for ny oppmaling for å sikre fremtidig bevaring av alle lag fra rommenes fargehistorie.

2.3 FARGEHISTORISKE PERIODER OG FASER

Da prosjektet startet forelå det lite konkrete opplysninger om oppmalinger på grunnlag av sentrale endringer i Bergesenhusets historie. Direktør ved Haugalandsmuseene, Mads Ramstad, har over en lang periode foretatt søk i arkiver og kilder og samlet informasjon om Bergesenhuset. Ramstad og undertegnede hadde en gjennomgang av byggets historie den 12.06.13 hvor viktig informasjon for forståelse av husets interiør og fargemessige endringer fremkom og ble diskutert.

1865, da huset fikk tilbygg og kjøkkenet ble flyttet, er et rimelig sikkert årstall for fornying. Om dette omfatter alle rom i leiligheten eller bare de to kjøkkenrommene fremgår ikke av det skriftlige materialet. Likeledes er ca 1898, da kontorist Stensnes bosettes i leiligheten, et tidspunkt hvor det omtales at

leiligheten pusses opp. Øvrig skriftlig informasjon omhandler i hovedsak endringer av mer generell karakter, men både leietakere, bryllup og eierskifte gir grunn til å anta at mindre endringer og oppussinger kan ha blitt foretatt.

Det er på grunnlag av denne informasjonen gjort forsøk på å dele fargehistorien inn i perioder og faser. Utgangspunktet er det eksisterende skriftlige materialet, tidstypiske trekk (bl.a sammenholdt med informasjon i "Gamle trehus") og funn gjort under arbeidet. Det ser ikke ut til at det er foretatt oppussing i boligdelen i 2. etasje etter 1960.

Periode 1: 1845 – 1865.	Fase A: 1845-58 Knudsen fase B: 1858-1865 Bergesen overtok
Periode 2: 1865 - 1900.	Fase A: 1865 -72 utvidelse, tilbygg, kjøkken flyttes Fase B: 1872 – 93 utleie Fase C: 1893 – 1898/1900 giftemål, Stensnes flytter inn, pusses opp
Periode 3: 1900 – 1920.	Mulig oppussing mens Stensnes bodde der
Periode 4: 1920 – 1960.	Leietakere, Tyskere (trolig forfall), innlosjering av sesongarbeidere

3.4 FORSLAG TIL TILTAK

Valg av tilbakeføringsperiode

På grunnlag av sikre funn, mangel på funn samt omfang av originale og sekundære elementer er det fremsatt forslag til tilbakeføringsperiode for hvert enkelt rom. Dette må anses som en anbefaling ut fra et malerikonsevators ståsted og benyttes som innspill i en diskusjon knyttet til fremtidig bruk av Bergesenusets boligdel. Som det fremgår av rapportens funndel er det foreslått ulike tilbakeføringsperioder. Bortsett fra rom 204 som foreslås tilbakeført til opprinnelig utseende, er det tidsperioden rundt 1900 som er mest aktuell for de øvrige rommene. For enkelte rom er det satt opp to alternativ.

Rom 201 A-C: Alt.1: Periode 3, alt.2: periode 2, fase B

Rom 202: Alt. 1: Periode 3 eller 4, alt.2: Periode 2, valgfri fase

Rom 203: Periode 2, fase C

Rom 204: Periode 1, fase A

Rom 205: Periode 3

Rom 206: Alt.1: Periode 3, Alt.2: periode 4

Rom 207: Alt. 1: periode 4, alt. 2: periode 2, fase C

Malematerialer, malerutførelse og NCS-koder på maling.

Når valg av tilbakeføringsperiode for hvert enkelt rom er tatt, bør det avdekkes et felt på ca 10x10 cm av hver hovedfarge som skal males opp. Avdekkingsprøvene bør stå minst 3 måneder før undertegnede og utførende malermester gjennomgår NCS-kodene, og eventuelt justerer disse, før oppmaling.

Malt treverk: Det avsettes referansefelt for hvert element før løs maling skrapes. Der nivåforskjellene blir for store fjernes all maling ned til fast underlag. Overflatene vaskes med Pingo «husvask» eller sterkt salmiakkvann. Dersom Pingo anvendes må det ikke komme borti vindusglass, da det kan etse. Det benyttes linoljebasert maling til ny oppmaling. Malingen skal påføres i tynne strøk med pensel i treretningen. Anbefalt NCS-kode benyttes til grunning og et tynt dekkstrøk.

Gulvene males med alkydmaling for å få en slitesterk overflate.

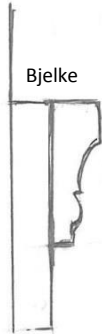
Pussete flater: Forbehandles og males med kalkmaling.

NCS-koder følger alle registrerte farger. På enkelte koder er det en skråstrek mellom kodene. Dette betyr at fargen ligger mellom de to kodene.

3. FUNN

3.1 ROM 201 (A-C), KJØKKEN 1

(Hovedrom: A, avlukke mot vest: B, avlukke mot øst: C)

Himplingsbord (snitt 40)	<p>Slettpanel. Mellom 13-15,5 cm brede bord. Himplingsbordene er gjennomgående for hele det originale rommet (inkl. avlukkene). Ingen spesielle funn i hovedrom eller de to avlukkene. Malingen er svært nedbrutt og har dårlig heft til underlaget.</p> <p>Funn:</p> <p>Hovedrom A: 3 lag oljemaling Lag 1. Lys varmgrå (S 1505-Y30R) Lag 2. Lys gråblå (S 2005-R90B) Lag 3. Hvit</p> <p>Avlukke B: Et lag oljemaling Sjuskete påført hvitt lag som ikke dekker treverket alle steder.</p> <p>Avlukke C: Umalt</p>	
Taklist/gesims stussbrett	<p>Funn:</p> <p>Hovedrom A: Mørk beis og 3 lag oljemaling Glatthøvlet stussbrett mellom bjelkene. Et flatt, ca 4,5 cm brett bord er lagt i underkant av bjelkene. På denne er det montert en ca 2,5 cm bred profilert list som løper i underkant av bjelkene. Den profilerte listen er ikke sammenhengende på vestvegg. Mangler i NV-hjørnet. Skjøt med innfelt stykke ca 210 cm inn fra vestvegg (dvs ca midt på).</p> <p>Lag 1: mørk grågrønn beis (som i avlukke C) Lag 2. Okerfarget (S 3020-Y20R) Lag 3. Lys varmgrå (S 1505-Y30R) Lag 4. Lys varmgrå (tilsvarende lag 3)</p> <p>Avlukke B: Ikke stussbrettlist. Det er i stedet malt en ubestemmelig gulhvite farge rett på øverste tømmerstokk (ujevn høyde) på vest og sørvegg. På nordvegg er det påsatt et ca 20,5 cm høyt bord som er malt i samme gulhvite farge. I "svingen" er det montert en 3 cm høy stafflist, lik fotlist. Det er ikke funnet annet enn et lag hvitt på dette elementet.</p> <p>Avlukke C: Stussbrettlist lik som i hovedrom. Tynn mørk grågrønn vask (kjønørk?) (i nærheten av S 7010-Y10R)</p>	 <p>Profil stussbrettlist i hovedrom A og avlukke C.</p>
Takbjelker (Snitt 41)	<p>Funn:</p> <p>Hovedrom: 3 lag oljemaling Ca 13,5 cm brede og 17-18 cm høye bjelker. Lik lagoppbygging som stussbrettlistens lag 2-4. Ikke funnet det mørke beislaget (lag 1 på stussbrett).</p> <p>Avlukke B: Et lag oljemaling, sjuskete påført</p> <p>Avlukke C: Umalt</p>	
Vegger (snitt 37)	<p>Tømmerveggene er originale. Veggpanelet til de to avlukkene er ca 14 cm bredt og har en staff i hver kant.</p>	

Funn:**Hovedrom A: 2 tynne lag oljemaling på tømmer/buete, panelte vegger**

Lag 1. Lys grågrønn (S 2010-B30G)

Lag 2. Grønn (S 4020-G10Y)

Dagens grønne malinglag er tynt og stedvis transparent. Et lys grått underliggende lag skinner gjennom (fig. 22). Mulig slitasje eller tilsiktet transparens? De to tynne malinglagene har dårlig heft til hverandre noe som indikerer at de er påført med avstand i tid og dermed trolig ikke påført som en tilsiktet tolagsstruktur.

Tømmerveggene har kvister og bearbeidingsspor i overflaten. Sammenholdt med de to umalte, glattskurte tømmerveggene i rom 201-C er det sannsynlig, til tross for ujevn overflate, at veggene har stått umalte i en lang periode før de ble malt.



Fig. 22. Hovedrom A. Detalj av dagens vegg.

Avlukke B: Et lag oljemaling på tømmer.

Lag 1: Rosa (mellom S 10/2020-Y80R). Tynt, sjuskete påført. Dekker ikke alle steder. På sørvegg og vestvegg (originalvegg) er det negative spor etter hyller. I kantene av disse er det klumper i grågrønt (S 5502-G) i kanten av rosa og et tynt lag lys grågrønt (trolig S 2010-B30G) i et område på ca 2,5-3 cm rundt de negative sporene og på et par løse originale hyllekneker (fig. 23). Dette er trolig fra lokal maling av hyllene. De veggfaste hyllene langs 3 vegger, som står der i dag, har en brun farge (S6020-Y50R). På en løs hylle fra vestvegg er det tydelige rester av mørk grågrønt under. Oppå denne er det et lag brunt (S 6020-Y40R). Fargen er tilnærmet lik den brune på dørgerikt i hovedrom.



Fig. 23. Avlukke B. detalj av dagens vegg med negative spor etter hyller.




Avlukke C: Umalt

Glattskurte umalte vegger. Umalte hyller i 3 høyder (fig. 24).

Det er påklebet papir i meddragene opp til underkant av 3. hylle på østvegg og opp til underkant av 1. hylle på sørvegg. Tetting foran meddrag gjøres vanligvis i forbindelse med at en veggbekledning el.l skal påføres tømmerveggen. Spor etter bekledning på veggen er ikke funnet. På sørvegg er laftet kuttet ca 8-10 cm inn fra SØ-hjørnet i en høyde på ca 217 cm. Jeg har ikke



Fig. 24. Avlukke C. detalj av dagens vegg.

	<p>funnet noen fornuftig forklaring på denne endringen i konstruksjon? Forholdet mellom rom 201 og nordre rom i sjøhusdelen er ikke undersøkt. Det er gjennomgående ovnsrør fra rom 206 inn i gruen via sjøhusdelen.</p>
Brystninger	Ingen
Brystningslist	Ingen
Grue (snitt 15, 33-35)	<p>Gruen i nordøstre hjørne i hovedrom-A er i dårlig forfatning. Det er lite original puss igjen (fig. 25). Stykker av puss ble tatt med til AM for, om mulig, finne komplett malingsstruktur.</p> <p>I nordre dørs gerikt er et utskåret spor for en profilert list. Dette indikerer en annen profil på øvre del av gruen enn dagens profilering. Sporet viset trolig original profil (fig. 26)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;">  <p>Fig. 26. Detalj etter rekonstruksjon av pussete profiler i 2013. Profilspor i dørgerikt og ny, pusset profil samstemmer ikke.</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>Fig. 25. Tilstand på grue i 2011. Store deler av puss med maling er falt av.</p> </div> </div> <p>Funn: 3 lag kalkmaling på puss Til tross for betraktning av puss-fragmenter under mikroskop og innstøping av 4 snitt fra forskjellige steder fra gruen, har det ikke vært mulig å dokumentere mer enn 2 malinglag. Reparasjoner, endret farge på ubehandlet puss og tilnærmet «pulver»konsistens på deler av prøvemateriale har vanskeliggjort tolking.</p> <p>Lag 1. Lys beige (S 1515-Y30R) (usikkert) Lag 2. mørk oker (S 6030-Y30R) Lag 3. Mørk rødbrun (S 8010-Y70R) Lag 4. Dagens lag på gruen ser, i mikroskop, ut til å være en ubehandlet puss, grånet av sot.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: flex-end;"> <div style="width: 60%;"> <p>Fig. 27. På gruens søndre vegg sees lag 2-4 samt noe som ser ut som prøveoppstryk av bl.a grønne farger.</p> </div> <div style="width: 35%; text-align: center;">  </div> </div>




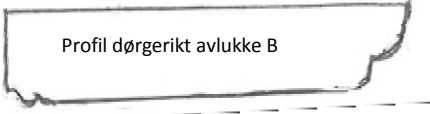
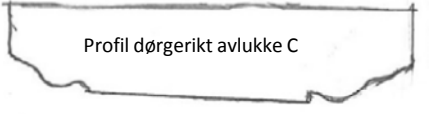


<p>Vinduer (fag, gerikter) (Snitt 40)</p>	<p>De to vinduene på vestveggen er originale. Halve søndre vindu på vestvegg er i avlukke B. Geriktene er 9,5 cm brede.</p>  <p style="text-align: right;">Profil vindusgerikt</p> <p>Funn: Hovedrom A: 1 lag beis og 3 lag oljemaling Lag 1 Mørk grønn beisaktig (kjønnrøk?) Lik stussbrett i avlukke C Lag 2. Lys varmgrå (S 2010-Y) Lag 3. Okerfarget (S 3020-Y20R) Lag 4-5. Lys varmgrå (S 1505-Y30R)(som stussbrett)</p> <p>Avlukke B: 2 lag oljemaling Lag 1. Okerfarget (S 3020-Y20R) Lag 2. Lys varmgrå (som i hovedrom) Lag 1 har markerte loddrette penselstrøk.</p> <p>Avlukke C: Ikke vindu</p>
<p>Dører (blad, gerikter) (snitt 38-39)</p>	<p>Hovedrommets nord-, sør- og østdør samt dør inn til avlukke B har samme profil rundt speiler på dørblad (fig. 28). Dør inn til avlukke C skiller seg ut ved å ha en enklere profil. Geriktene til de tre hoveddørene i rommet er like og 18 cm brede. De to avlukkene har ulik profilering og er smalere; henholdsvis 5,5 cm i avlukke B og 6 cm i avlukke C.</p>  <p style="text-align: center;">Profil på 3 dørgerikter i hovedrom A</p> <p>Funn: Hovedrom: 5 lag oljemaling. Ulik farge på blad og gerikt på lag 1 og 2. På døren på nordvegg har dørblad og gerikt vært skilt ut faremessig originalt. Gerikten har en gråbrun farge som har stått sammen med den lys beige på dørbladet. Dørbladets lag 2 har hatt lysere grønn på speiler enn på ramtre. Lag 1. Dørblad :Lys beige (S 4010-Y30R). Gerikt: Gråbrun (S 6010-Y30R) Lag 2.-Dørblad (ramtre): Grønn (S5010-G30Y), speiler: Blek grønn (mellom S 40/5010-G70Y), gerikter: (mellom S50/6010-G30Y) Lag 3. Hele døren: Mørk grønn (S 8010-G70Y) Lag 4. Hele døren: Lys grønlig grå (S3005-G80Y) Lag 5. Hele døren: Grå (S 4500-N) Østdør følger norddør, (mangler lag 3, det mørk grønne), selv om fargene har nyanseforskjeller. Det samme gjelder døren inn til avlukke A og B Trolig har det vært okerfarget (S3020-Y20R) som funnet på dør inn til avlukke B, stussbrettlist og vindu.</p> <p>Avlukke B: Innvendig: 3 lag oljemaling Lag 1. Gråbeige (S 30/4005-Y20R) Lag 2. Lys varmgrå (S 1505-Y30R) Lag 3. Gråblå (S 5005-G20Y)</p> 

Fig. 28. Dagens farge på innvendig dørblad i hovedrom A, avlukke B og avlukke C.

	<p>Avlukke C: Innvendig: Grågrønn beis Samme mørke grågrønne vasken på innsiden av døren som på stussbrettlisten. Gjenbruk?</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">  <p>Profil dørgerikt avlukke B</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>Profil dørgerikt avlukke C</p> </div> </div>
<p>Fotlist (snitt 36)</p>	<p>Det er både malt og påsatt fotlist i rommet. Den malte fotlisten er ca 10 cm høy samt en ca 3 cm høy, enkel stafflist i tre som avslutter veggen mot gulvet (fig. 29). Den malte listen er ikke malt ned bak stafflisten.</p> <p>Funn: Hovedrom: 2 lag maling på malt list samt stafflist med 1 lag maling</p> <p><u>Malt list:</u> Lag 1. Lys grågrønn (S2010-G30Y) (i nærheten av) Lag 2: Mørk grågrønn (S 70/8010-G70Y)</p> <p><u>Fotlist i tre:</u> Lag 1. Mørk grågrønn: (S 70/8010-G70Y) Listen har stått umalt til den malte listens lag 1.</p> <p>Avlukke B: Umalt stafflist Umalt, 3 cm høy fotlist. Enkel stafflist.</p> <p>Avlukke C: Umalt stafflist Umalt, 3 cm høy fotlist. Enkel stafflist.</p> <div style="text-align: right;">  <p>Profil fotlist i rom 201 A-C</p> </div> <div style="text-align: right;">  <p>Fig. 29. Detalj nordvegg i hovedrom(A) som viser både malt fotlist og fotlist i tre.</p> </div>
<p>Gulv</p>	<p>Skjøt i alle bordene 74 cm inn fra nordvegg. 13-15 cm bredde på bordene, også i det skjøtete partiet.</p> <p>Funn: Hovedrom: 1 lag oljemaling Kun et lag maling: grønt (S 70/8010-G70Y). Fargen er lik fotlistens mørke lag. Laget er påført etter at avlukkene kom inn.</p> <p>Avlukke B: Ingen spor etter maling Avlukke C: Ingen spor etter maling</p>
























Konklusjon

Det originale kjøkkenet har hatt umalte vegger i hele periode 1, dvs den perioden det fungerte som kjøkken. Dette underbygges bl.a av at det kun er et lag maling i avlukke B og dette malinglaget er malt rundt allerede monterte hyller (se foto av vegg i avlukke B). I tillegg har avlukke C kun glattskurte, umalte vegger. På et tidspunkt, kanskje allerede i periode 2, har man malt veggene grønne, slik de fremstår i dag. Den sjuskete påførte malingen på vegger og tak i avlukke B tilsier at dette rommet har hatt en underordnet funksjon etter kjøkkeperioden.

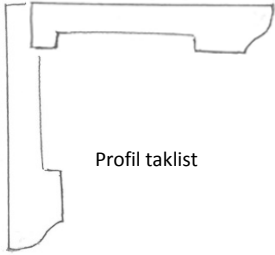


ANBEFALING

Rommet bør i hovedsak fremstå med dagens grønne utseende (periode 3), alternativt med lys grå vegger (periode 2, fase B). Det kan ikke tilbakeføres til originalt kjøkken uten at de buete veggene til avlukkene fjernes. Det vil ikke være riktig å fjerne vegger og maling for å komme tilbake til original, glattskurt tømmervegg. Resultatet vil trolig heller ikke bli tilfredsstillende pga alle ujevnheter og kvistene i treverket. Avlukke C vil fremstå som dokumentasjon på originalkjøkkenets veggflate. Dører og vinduer vil fremstå med andre farger enn dagens. Gulvet males.

ROM 201, KJØKKEN 1

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himling, bjelke, taklist)	S 2005-Y10R/7010-Y10R  	Uendret		S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-Y10R 	Uendret
Vegg	Umalt tømmer	Umalt tømmer	Umalt tømmer	S 2010-B30G 	Uendret	S4020-G10Y/2020-Y80R  	Uendret
Brystning	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Grue	S 1515-Y30R 	Uendret	Uendret	S 6030-Y30R 	Uendret	S 8010-Y70R 	Ny puss uten maling
Vindu (fag/gerikter)	S 2010-Y 	uendret	Uendret	S 3020-Y20R 	Uendret	S 2005-Y10R 	Uendret
Dør (blad/ gerikter)	S 4010-Y30R/S6010-Y30R  	Uendret	Uendret	S5010-G30Y/S5010-G70Y  	Uendret	S 70/8010-G70Y 	1. S 3005-G80Y 2. S 4500-N  
Fotlist	Ukjent	Ukjent	Ukjemt	S 2010-G30Y  Malt på	Uendret	S 70/8010-G70Y 	Uendret
Gulv	Umalt	Umalt	Umalt	Umalt	Umalt	S 70/8010-G70Y 	Uendret

3.2 ROM NR 202, KJØKKEN 2

<p>Himlingsbord (snitt 3)</p>	<p>Takbordene er lagt nord - sør. Det er skjøt i alle takbordene ca 81,5 cm inn fra nordvegg.</p> <p>Funn: 5 tynne lag oljemaling. Lag 1. Mangler? Trolig lys varmgrå (S2005-Y10R) lag 2-3. Lys blå (S 2005-B20G) Lag 4. Lys gråblå (S2005-R90B) Lag 5. Hvit</p> <p>Til høyre for avtrekkshetten er et tidligere ovnsrørhull i taket.</p>
<p>Taklist</p>	<p>Består av 2 like sammenstilte profilerte Lister på 8 cm.</p> <p>Funn: 5 lag maling som himling.</p> <div data-bbox="1082 831 1358 1084" style="text-align: right;">  <p>Profil taklist</p> </div>
<p>Takbjelker</p>	<p>Ingen</p>
<p>Vegger (fargetrapp)</p>	<p>Tømmervegger trukket med veggpapp. Svært bølget på deler av vest- og Nordvegg (sees på fig. 8). Kjøkken hengeskap som er fjernet i sørøstre hjørne viser at skapet ble satt opp da veggene var påført en klar grønn maling.</p> <p>Funn: Ullpapp med 2 lag tapet og papp med 4 lag oljemaling (fig. 30). Lag 1. Ullpapp med beige tapet med stiliserte blomster Lag 2. Tapet i imitasjon av vevd tekstil i røde og brune nyanser</p> <p>Tapeter:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div data-bbox="432 1536 860 1924">  </div> <div data-bbox="906 1536 1324 1924">  </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div data-bbox="440 2002 647 2033"> <p>Lag 1. 1840-1860</p> </div> <div data-bbox="914 2002 1187 2033"> <p>Tapet lag 2. 1860-1900</p> </div> </div>

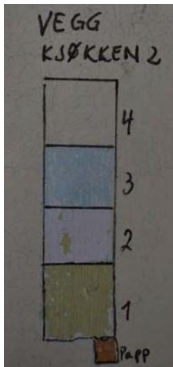


	<p>Malinglag Lag 1. Papp med klar grønn maling (S 3020-G70Y) Lag 2. Lys blågrå (S 1515-R80B) Lag 3. Lys blågrønn (S2020-B10G) Lag 4. Lys grå (S 2002-G)</p> <p>Kjøkkeninnredning: 4 lag oljemaling Lag 1. Rødlig oker (S 5030-Y30/40R) Lag 2. Mørk beige (S 6010-Y30R) Lag 3. Mørk beige (S 6010-Y50R) Lag 4. Blågrønn (S 4020-B70G)</p> <p>Kjøkkenbenk i rommet har vært i sørvestre del; langs hele sørvegg og til søndre dør på vestvegg. De to tapetene er, på stilistisk grunnlag, fra andre halvdel av 1800-tallet. Ullpapp og begge tapene går imidlertid ned bak kjøkkenbenk på vestvegg. Dette må bety at det ikke har vært kjøkkenbenk på vestveggen originalt eller at den er skiftet ut i tilknytning til oppussing. Foto tatt i 2010 mot sørvest viser kjøkkenbenker med vindu mot sør (fig.8). Kjøkkenbenkene var tatt ut før fargeundersøkelsene startet, men var gjeninnsatt i mars 2014 (fig. 31).</p>   <p>Fig. 30. Fargetrapp med 4 lag maling på papp</p> <p>Fig. 31. Gjeninnsatt kjøkkeninnredning fra 1865</p>
Brystninger	Ingen.
Brystningslist	Ingen
Vinduer (fag, gerikter)	<p>Rommet har krysspostvindu fra 2013, tilsvarende rom 203. Vinduet er en kopi av et vindu fra ca 1900. Foto tatt i 2010 viser eldre vindu med gerikter. Geriktene ble funnet i mars 2014. Geriktene er 9,5 cm brede. Ikke fargeundersøkt.</p>  <p>Profil vindusgerikt</p>
Dører (blad, gerikter) Snitt 42, fargetrapp)	<p>Rommets 4 dører er innbyrdes ulike. Mot nord har dørbladet tre speilfillinger som er profilert både mot ramtre og rundt speil. Døren er original (fig. 32). Vestveggenes to dører har tre opphøyde speilfillinger uten profilering og kom inn i 1865 (fig. 33). Døren mot øst er buet og har to enkle, avlange speilfillinger. Den buete døren skiller seg ut fra de øvrige tre. Døren er trolig en sekundært benyttet dør som er beskåret i øvre hjørner og påforet en bue langs øvre kant. Ble også trolig innsatt i 1865 (fig. 34).</p> <p>Funn dørblad: 6 lag oljemaling, men med klare innbyrdes forskjeller.</p>



Fig. 32. Dør nordvegg



Fig. 33. Dør vestvegg



Fig. 34. Dør østvegg

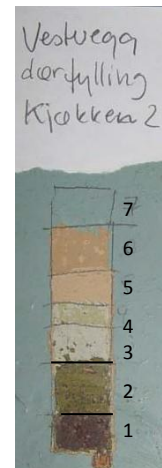


Fig. 35. Fargetrapp på dørblad vestvegg

Hele dørbladet på vest- og nordvegg (fig. 35):

Lag 1. Mørk brun (S 8010-Y70R)

Lag 2. Mørk grønn (S 6020-G70Y)

Hele dørbladet på østvegg:

Lag 1. Beige (S 2005-Y50R)

Lag 2. Grå (2002-G50Y)

Felles for alle dørbladene:

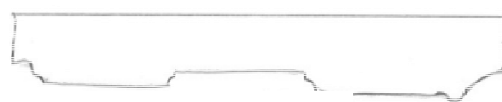
Lag 3. Lys varmgrå (S 2005-Y10R). Likt på alle dørbladene.

Lag 4-7. Ramtre: Samme som lag 1-4 på geriktene. Det er imidlertid avvik knyttet til fyllingene på østdøren, som har en lysere brun farge enn ramtre og gerikter på lag 5 og 6. Dette er tolket som en endring og ikke et bevisst valg for kun en av rommets dører.

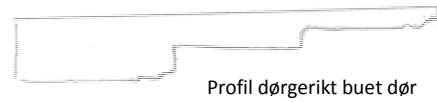
Funn gerikter:

4 like lag oljemaling på alle geriktene (fig. 36).

Begge geriktene på vestvegg har samme profil og er 10 cm brede. Geriktene på nordvegg (18 cm brede) og østvegg (12 cm brede) skiller seg fra vestvegg og er heller ikke innbyrdes like.



Profil dørgerikt nordvegg



Profil dørgerikt buet dør østvegg



Profil 2 dørgerikter vestvegg

Lag 1. Grønn (mellom S 30/4020-G70Y)

Lag 2. Lys brun (S 4010-Y50R)

Lag 3. Rødlig beige (S 5010-Y70R)

Lag 4. Blek grønn (S 5010-B70G)

Geriktene er påsatt etter lag 2 på dørbladene. De ulike profileringene og breddene underbygger dette. Det er imidlertid rart at det kun er 4 lag på nordveggen gerikt. Hvis denne er fra 1845 burde den ha flere lag enn de øvrige geriktene. Det tas forbehold om at lag ikke er funnet.

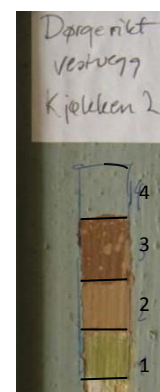




Fig. 36. Fargelagene på dørenes gerikter.

<p>Fotlister (snitt 43, fargetrapp)</p>	<p>Det er både en malt fotlist (høyde ikke målt) og en 3cm høy fotlist i tre.</p> <p>Funn: Malt fotlist: 2 lag oljemaling Lag 1. Rødlig beige (i nærheten av lag 2 på gerikt (S 5010-Y70R) Lag 2. Mørk grågrønn (S 8010-G70Y) Lag 1 har stått til lag 3 (grønn) på vegg. Lag 2 har stått til lag 4-6 på vegg.</p> <p>Fotlist i treverk: 5 lag oljemaling Fotlisten har lik utforming som i 201, men er 2,5 cm høy. Lag 1. Mørk grå (S 7005-Y20R) Lag 2. Lys grønn (S 1515-G40Y) Lag 3. Mørk oker (S 5040-Y30R) Lag 4. Mørk grønnlig oker (S 5020-Y10R) Lag 5. Mørk grågrønn (S 8010-G70Y)</p>  <p>Profil fotlist</p>
<p>Gulv (snitt 5)</p>	<p>Gulvet har skjøt i bordene ca 131 cm inn fra sørvegg.</p> <p>Funn: 3 lag oljemaling (+mulig linoleum) Lag 1. Mørk gråbrun (S 7005-Y20R) Lag 2. Mørk oker (S 5040-Y30R) Lag 3. Mørk grønnlig oker (S 5020-Y10R) (Lag 4. Papp med linoleum (fig. 37). Usikkert. Fjernet før undersøkelsene startet. Byggmester Ble forespurt, men kunne ikke svare sikkert på om linoleumet som ble funnet kom fra dette rommet.)</p>  <p>Fig. 37. Linoleum fra gulvet. Datering usikker, men trolig tidlig 1900-tall.</p>

Konklusjon

Det er lite informasjon om periode 1 i dette rommet. Kanskje har det vært oppdelt i to mindre kammer øst-vest? Spor etter en slik oppdeling har ikke blitt funnet på gulv, men ikke sjekket på vegg, da en ikke har ønsket å ødelegge intakt veggtrekk i nordre del av rommet. Rommet har fungert som kjøkken siden 1865 og fremstår også i dag med kjøkkeninnredning. Kanskje bør en velge en tilbakeføring hvor det sekundære vinduet stilmessig inngår (periode 3 eller 4) og hvor metallhetten over komfyren i nordvestre hjørne også kan komme med?






























ANBEFALING

En tilbakeføring til før 1865 er ikke aktuelt. Kjøkkenperiode med pappede, malte vegger og malt gulv (eventuelt Linoleum) må velges.



Alternativ 1: Periode 3 eller periode 4. Et slikt valg gir mulighet til å vise 1900-tallets kjøkkenfarger og uttrykk.

Alternativ 2: Forutsatt av dagens kjøkkeninnredning er fra 1865, er også hele periode 2 aktuell. Fase A, B og C er likeverdige når det gjelder informasjon om de forskjellige elementene.

ROM 202, KJØKKEN 2

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himlingsbord bjelke, taklist)	S 2005-Y10R  ?	?	S 2005-B20G 	uendret	S 2005-B20G 	S 2005-Y10R 	1.S 2005-R90B 2 Hvit  
Vegg	Tapet (lag 1)	Tapet (lag 2)	S 3020-G70Y 	Uendret	S 1515-R80B 	S2020-B10G 	S 2002-G 
Kjøkken- innredning	Ingen	Ingen	S 4040-Y30R 	Uendret	S 6010-Y30R 	S 6010-Y50R 	S 4020-B70G 
Vindu (fag/gerikter)	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Nytt vindu. Ikke undersøkt	
Dør (blad/gerikter)	S 8010-G70Y Blad gerikt  ukjent	S 6020-G70Y Blad gerikt  ukjent	S 3020-G70Y 	Uendret	S4010-Y50R 	S 5010-Y70R 	S 5010-B70G 
Fotlist	?	S 7005-Y20R trelist 	S5030-Y30R/5010-Y70R Trelist malt list  	Uendret	S 5020-Y10R 	S70/8010-G70Y 	Uendret
Gulv	?	S 7005-Y20R 	S5030-Y30R 	S 5020-Y10R 	Uendret	S 5020-Y10R 	Uendret

3.3 ROM 203, STUE 1

Himplingsbord	<p>Det er en skjøt i alle takbordene ca 77 cm inn fra nordvegg. Ulik bredde på bordene. Funn: Samme antall lag som på taklist.</p>
<p>Taklist (snitt 2)</p>	<p>Består av 2 like, profilerte lister á 11 cm bredde. Taklisten er original i rommet. Stilperiode: Senempire (1835-1870).</p> <p>Funn: 7-8 lyse lag maling (fig. 38) Lag 1: Lys varmgrå (S 2005-Y10R) Lag 2: Lys varmgrå (S 2005-Y10R) Lag 3: Lys gråblå (S 2005/2010-R90B) Lag 4. Lys gråblå Lag 5-8. Hvitt</p> <p>Betraktning av snittet i UV-lys viser at kun lag 1 består av blyhvitt. De andre lagene består av sinkhvitt og er etter ca 1860. De smale mørke stripene mellom de tre første lagene er sot og smuss. Dette indikerer at det har gått lang tid mellom oppmalingene.</p> <div style="text-align: right;">  <p>Profil taklist</p>  <p>8 ▲ 5 4 3 2 1</p> </div> <p>Fig. 38. Snitt av taklistens malinglag</p>
Takbjelker	Ingen
Vegger	<p>Tømmervegger.</p> <p>Funn: 14 lag tapet. Malt/tapetsert brystning til lag 1-4. På østvegg er en selvstendig, profilert list i hele veggens høyde inn mot brannmuren. Lag 1-4 på vegg og lag 2-5 på brystning går inn bak listen.</p> <p>Tapeter:</p> <p>Lag 1. Beige med brune striper. Klebet rett på veggen. Lag 3. Grå med loddrette bånd Lag 4. Blågrønn med sorte streker og former Lag 5. Ullpapp Lag 6. Beige med prikker og hvite små blomster Lag 7. Beige med hvit bladranke og loddrette bånd med striper og prikker Lag 8. Brun med tette blad – og blomstermotiv Lag 9. Blå med tette blad- og blomstermotiv Lag 10. Brun »rutete» med blått rankemotiv Lag 11. Grå med mørk blå blomsterranker Lag 12. Brun med småstripete og rutete mønster Lag 13. Beige og gul med svakt bladmønster med sølv Lag 14. Lys beige med hvite blomster og grå tynne stilker</p>



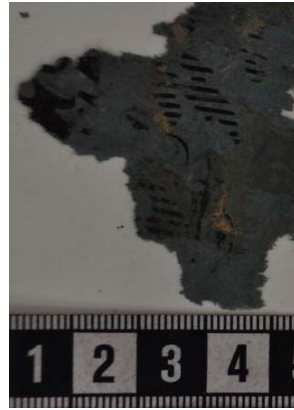
Lag 1. 1840-1850



Lag 2. 1860-75



Lag 3. Ca 1860-80



Lag 4. ?

Lag 5. Ullpapp.



Lag 6. 1900-1915



Lag 7. 1900-1915



Lag 8. 1910-25



Lag 9. 1910-25



Lag 10. Ca 1920-1930



Lag 11. 1920-30



Lag 12. Ca 1930



Lag 13. 1945-55



Lag 14. 1950-60

Brystning

Det er ingen spor etter en påsatt brystning.

Funn:

1 lag malt brystning (fig. 39) og 4 lag tapetsert brystning

Lag 1. Malt, rødbrun brystning 70 cm opp fra dagens gulv (S 6020-Y80R).

Tapeter:

Lag 1. Rødbrune blomsterranker kantet med brede border på lys bunn

Lag 2. Tettmønstret tapet med blomster i brunt, rødt, blått og gult

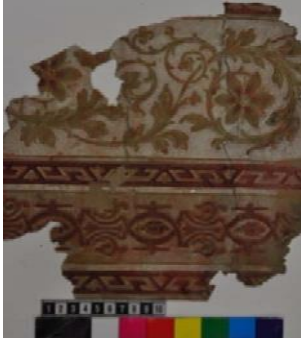




Lag 3. brunrøde blomster inni «sirupsnipp» på lys bunn.



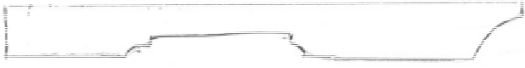

Lag 4. stiliserte røde blomster med store, gule blad på lys bunn

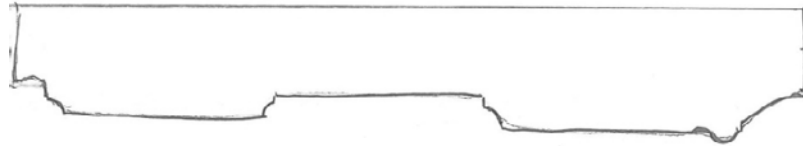
Lag 5. Ullpapp (oppå ullpappen dekker tapetlagene hele veggflaten)

Fig. 39. Lag 1. (1845 – 1865/1870?)
Samme rødbrune farge har stått fremme sammen med tapet lag 1-4 på øvre del av vegg.



	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;">  <p>Lag 1. Ca 1850- 1880</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>Lag 2. Ca 1860-1900</p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;">  <p>Lag 3. Ca 1870- 1900</p> </div> <div style="text-align: center;">  <p>Lag 4. Rundt 1900</p> </div> </div>
<p>Brystningslist</p>	<p>Ingen rester av brystningslisten funnet. Negativt spor på 6 cm høyde.</p> <p>Funn: Negativt spor etter 6 cm bred brystningslist</p> <p>Lag 1. Negativt spor etter brystningslist. Under listen har det originalt vært påklebet hvitt papir med skrift. Søl av rødbrunt (S 6020-Y80R) på papiret viser at de er samtidige eller at brystningen er blitt malt etterpå.</p> <p>Til tapetlag 1- 4 på øvre del av vegg: Samme listbredde og trolig samme list. Tapetlag 1 – 4 på veggens brystning har gått opp til overkant negativt spor. Spikerhull for feste av ny eller endret list er ikke funnet.</p>
<p>Brannmur</p>	<p>Brannmuren er 212 cm høy, 93 cm bred på nordvegg og 73 cm bred på østvegg. På nordvegg avsluttes belistningen i kant med dørgerikten.</p> <p>Funn: Original brannmur bak dagens brannmur.</p> <p>Originalt har brannmuren med belistning dekket flaten helt opp til taklisten, slik som brannmurene i rom 205 og 206.</p> <p>Dagens brannmur er sekundær eller en endring av den originale (fig. 40).</p> <div style="display: flex; align-items: center; margin-top: 10px;">  <div style="margin-left: 10px;"> <p>Fig. 40. Den originale brannmurens avslutning mot taklist sees i overkant av den sekundære brannmuren.</p> </div> </div> <p>På dagens pussede flate er det 3 lag maling (fig. 41):</p> <p>Lag 1. Puss (med steinimitasjon/marmorering?)(S 5000-N – 7000-N)</p> <p>Lag 2. Mørk grågrønn (mellom S 5010-G90Y og S 6010-Y10R)</p> <p>Lag 3. Nøytralgrå (S 2500-N)</p> <p>Lag 4. grågrønn (mellom S 4005/3005-G20Y)</p>

	<p>Ullpappen, lag 5 på øvre del av vegg og lag 6 på brystning, er samtidig med dagens brannmur. På grunnlag av dette tolkes dagens brannmur til å være fra oppussingen på 1890- tallet.</p>  <p>Fig. 41. Avdekket parti ned til lag 1 på brannmur. Tilsiktede fargeforskjeller i puss? Ny puss ca 1900 eller del av original brannmur? Ikke undersøkt nærmere.</p>
<p>Brannmurs- list</p>	<p>Belistningen er samtidig med brannmuren. Den profilerte listen fra gulv til tak på østveggen kan ha tilhørt den originale brannmuren eller er gjenbruk fra annet sted. Sekundær list: 11 cm bred og 3 cm dyp, original(?)list: 15,5 cm bred og 2,5 cm dyp.</p> <p>Funn: Følger dørenes farger</p> <p>Det er ikke tatt ut snitt av disse elementene, men ved betraktning av «fargestikk» i lupe og feltmikroskop ser brannmuren ut til å bestå av bare lyse lag uten observasjon av de eldste, fargede lagene som er funnet på dørene. Farger på den originale listen følger dørenes farge.</p>  <p>Dagens brannmurslist fra ca 1900</p>  <p>List fra gulv til tak på østvegg. Mulig knyttet til original brannmur.</p>
<p>Vinduer (fag, gerikter)</p>	<p>Rommet har krysspostvindu fra 2013, tilsvarende rom 202. Vinduet er en kopi av et vindu fra ca 1900. Foto tatt i 2010 viser det eldre vinduet med gerikter. Vindusgeriktene er 9,5 cm brede og 1,5 cm dyp.</p> <p>Stilperiode: Jugend (1890-1920)</p> <p>Funn: Ingen deler fra dette vinduet er funnet.</p>  <p>Profil er tegnet fra 1900-talls vindu i rom 202.</p>
<p>Dører (dørblad, gerikter) (snitt 1)</p>	<p>Dør på nord- og østvegg har lik utforming som dør mot nord i rom 201 og 202. Malingen på dørene er svært oppbrutt. Det var ikke mulig å avdekke fargegrapp. Snitt tatt ut. (Dør mot vest, den buete, har lik gerikt på begge sider og er omtalt under rom 202.) Geriktene er 18 cm brede.</p> <p>Stilperiode: Senempire (ca 1835-1870)</p>



Profil av dørgerikt på nord- og østvegg.

Funn:

9-10 lag lys maling (fig. 42).

- Lag 1. Beige (S2020-Y10R)
- Lag 2. Lys varmgrå (S 2005-Y10R)
- Lag 3. Lys varmgrå
- Lag 4. Lys gråblå (S 2005-R90B)
- Lag 5. Lys varmgrå (mellom S 1502/2002-Y)
- Lag 6. Lys gråblå (s 2005-R90B)
- Lag 7-9. Hvit



Fig. 42. Snitt av dørbladets malinglag.

Lag 1 på dør mot øst har kode S 3502-Y og ligger oppå et lag kjønnerk. Øvrige lag er like på alle dørene. Lag 1 og 2 har karakteristika av en tolagsstruktur; lag 1 er veldig tykt og lag 2 er påført tynt og ujevnt og er tilsynelatende påført samtidig. Det er ikke gjort funn av årer eller lasurer som en skulle forventet hvis det var en stein- eller treimitasjon (fig. 42, lag 1-2). Lagene er tolket som to separate oppmalinger. Malingstrukturen er representativt for både dørblad og gerikter i rommet.

Rundt lås på nord- og østvegg er det et rombeformet, sortmalt felt (fig. 43). Feltet er en imitasjon av et låsbeslag i metall. Døren på vestvegg har ikke tilsvarende dekorfelt.



Fig. 43. Sort felt rundt lås på døren på nordvegg.

Fotlister (snitt 4)

Fotlistene er 9 cm høy og 1,5 cm dyp.
Stilperiode: Senempire (ca 1835-1870)

Funn:



9 lag oljemaling (fig. 44).

- Lag 1. Beige (trolig S 2020-Y10R som lag 1 på dørene)
- Lag 2. Rødbrun (S 6020-Y80R, som brystning)
- Lag 3. Hvit
- Lag 4. Grå
- Lag 5. Hvit
- Lag 6. Mørk beige (S 5030-Y20R)
- Lag 8. Okerfargete lag (S 5020-Y10R)
- Lag 9. Grågrønn (5005-G50Y)

Farge-trapp ikke laget, dvs. NCS-kodet ut fra karakteristika i snitt og sammenliknet med kodete farger på andre tilsvarende elementer.



Profil fotlist

	<p>Det er foreløpig ikke gjort forsøk på å koble fotlistens farger til rommets mange tapetlag. Det mørk oker originale laget (fig. 44, lag 1) <u>kan</u> bety at veggene en periode har stått umalt med malt gulv og fotlist. Fotlisten har fulgt brystningens farge da denne sto rødbrun (lag 2).</p>  <p style="text-align: right;">Lag 2 → Lag 1 →</p> <p style="text-align: right;">Fig. 44. Snitt av fotlistens malinglag.</p>
<p>Gulv (snitt 21)</p>	<p>Dagens gulv er ikke originalt. Spor etter originalt gulv ikke funnet.</p> <p>Funn: 4 lag oljemaling (fig. 45) Lag 1. Okerfarget (S 5030-Y20R) Lag 2. Lysere okerfarget (S4020-Y20R) Lag 3. Okerfarget (S 5020-Y10R) (Lag 4. Gråhvitt (?)) Lag 5. Grågrønn (S 5005-G50Y) Lag 6. Linoleum?</p>  <p style="text-align: right;">5 4 3 2 1</p> <p style="text-align: right;">Fig. 45. Snitt av gulvets malinglag.</p> <p>Lagene er nært beslektet med lag 7-9 på fotlisten (fig. 44). Dette underbygger at gulvet er sekundært.</p>

Konklusjon
































Bortsett fra de 2 første lag på dørene, har tak, taklist, dører, gerikter og trolig vindu vært malt i tilnærmet hvite farger i hele rommets historie. Plassering av tapeter på den malte brystningen til riktig tapet på øvre del av vegg i periode 1 og 2 (fase A-B) er vanskelig. Tapetene er så avvikende i farger og mønstre at det ikke gir mening, til tross for at datidens smak gjerne var annerledes. Det er mulig at det har vært et malt veggtrekk på øvre del av vegg som har stått til de tapetserte brytningene. Spor etter et slikt veggtrekk er imidlertid ikke funnet. Usikkerheten begrenser, etter min mening, muligheten for tilbakeføring til en tidlig periode.

Funnene i rommet tyder ikke på at rom 202 og 203 har vært et stort rom originalt.




ANBEFALING

Det anbefales å velge en periode hvor tapet har dekket hele veggene. Dvs. fra ca slutten av 1890 og fremover. Periode 2, fase C med tapetlag 6, som også har vært benyttet i rom 204, er aktuell. Siden dagens brannmur trolig er fra rundt 1900 og vinduskopien er fra samme periode gir dette en tilbakeføringsperiode med mest autentiske elementer i rommet. Tak, dører, vinduer og brannmurslist males i brukket hvit (lys gråblå). Fotlisten males brun og gulvet beholdes umalt.

ROM 203, STUE 1

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865- 72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himlingsbord bjelke, taklist)	S 2005-Y10R 	S 2005-Y10R 	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 		
Vegg	Tapet (lag 1-2)	Tapet (lag 3-4)	?? Mulig lerret med ukjent farge	??	Tapet (lag 6) Hele veggen	Tapet (lag 7-9)	Tapet (lag 10-14)
Brystning	S 6020-Y80R 	Uendret	Tapet (lag 1)	Tapet (lag 2-4)	Ingen	Ingen	Ingen
Brannmur Brannmurslist	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ny brannmur. Puss med mulig steinimitasjon	S 6010-Y10R 	S2500-N/S4005-G20Y  
Vindu (fag/gerikter)	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Nytt vindu innsatt	Trolig hvit 	
Dør (blad/gerikter)	S2020-Y10R/S 2005-Y10R  	S 2005-Y10R 	S 2005-R90B 	S 2005-Y10R 	S 2005-R90B 		
Fotlist	S2020-Y20R/S 6020-Y80R 	S 2005-Y10R 	Grå?(usikker)	S 2005-Y10R 	S 5030-Y20R 	1.S 4020-Y20R 2.S 5020-Y10R  	S 6005-G50Y 
Gulv	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Nytt gulv S 5030-Y20R 	1.S 4020-Y20R 2.S 5020-Y10R  	S 6005- G50Y 

3.4 ROM NR 204, STUE 2

<p>Himlingsbord (snitt 6)</p>	<p>Det er ingens skjøter i taket i dette rommet. Takflatens malinglag er svært oppbrutt. Ikke mulig å lage farge-trapp. Snitt tatt ut. Funn: 5-6 tilnærmet hvite lag oljemaling Snittet viser 5-6 tilnærmet hvite malinglag. Sammenfallende med funn på takets elementer i rom 203 bortsett fra at det lys gråblå laget mangler. Lag 1 har kode S 2000-N.</p>
<p>Taklist</p>	<p>Består av 3 sammenstilte, ulikt profilerte lister. Listen som går ned på veggen er 11 cm høy. Listen som går inn på takflaten er 9,5 cm bred. Begge er 2,5 cm dype. En 5 cm bred hulkillist er påsatt i overgangen. Funn: Samme malingstruktur som himlingsbord</p> 
<p>Takbjelker</p>	<p>Ingen</p>
<p>Vegger (snitt 19, tapet-prøver)</p>	<p>Tømmervegger trukket med lerret og tapeter. Tømmeret er glattskurt. I meddraget mellom stokkene er det påklebet papir, trolig for tetting og utjevning av underlag for veggtrekk. Oppå dette papiret er det stedvis et tykkere gråere påklebet papir. Funn: Lerret med 2 lag oljemaling og 9 lag tapet. Det ble funnet oppspent lerret med grønn maling som første lag på tømmerveggen. Lerretet er strammet og klemt rundt en list langs nedre kant og av taklisten oppe. I hjørnene klemmes lerretet av en hulkillist (fig. 46). Listen er malt i samme farger som lerretstrekket. Papirtettingene foran meddragene er klebet opp med et rødblunt pigmentert organisk lim. Punkter av beige, lys grønn og grønn maling på tømmerveggen beviser at lerretet originalt er malt etter oppspenning (fig. 47). Kan funn av skvett i 3 farger bety at det er motiv? Det er ikke funnet øvrige spor etter dette. Sammen med det grønne malte lerretet på øvre del av vegg, har lerretet originalt hatt malt rosa brystning med sjablondekor (se fig. 50).</p>   <p>Fig. 46. Detalj av lerretstrekke med klemlist, i NØ-hjørne. Lys beige undermaling er synlig på klemlisten</p> <p>Fig. 47. Detalj av fjernet lerret på sørvegg. Skjult klemlist nede, papirstrimler foran meddrag og punkter av maling fra lerretsbehandling.</p>

Lerret:
 Malinglag (øvre del av vegg):
 Lag 1. Beige (S 2010-Y20R)
 Lag 2. Blek grønn
 (S 3020-G10Y)
 Lag 3. Grønn
 (S 6020-G10/30Y)

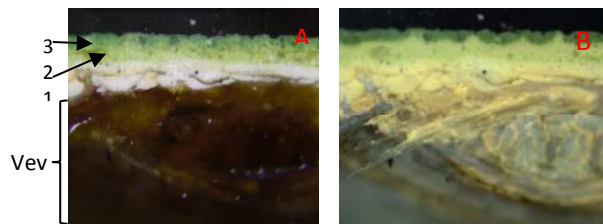


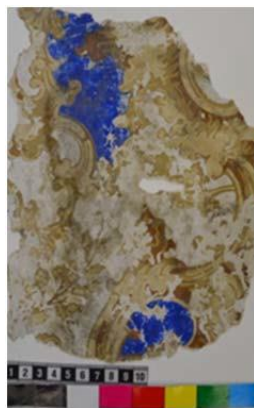
Fig. 48. Detalj av snitt 19 (lerretets malinglag) i pålys (A) og UV (B). Usikkerhet knyttet til antall lag. Har lag 1 stått synlig og er lag 2 og 3 påført samtidig? Er det i så fall en dekor som ikke er fremkommet?

I pålysfoto i 100 x forstørrelse ser det ut som om lag 2 og 3 på lerretet er sammenblandet, noe som kunne tyde på at originalt malinglag har hatt en dekorativ effekt (fig. 48 A). Samme opptak i UV-lys viser imidlertid klarere skille mellom de to lagene, selv om lag 2 ikke dekker lag 3 på alle punkter (fig. 48 B). Kun mindre partier av det malte veggtrekket er tilgjengelig. Lerretstrekket er tolket til å ha stått fremme med mørk grønn farge. Funn av brystning med sjablon i samme farge underbygger dette. Det må imidlertid tas forbehold om at det kan være en flerfarget original flate på lerretets øvre del.

Det tas også høyde for at tømmerveggene, forutsatt at de er originale i huset, kan ha stått ubehandlet i periode 1. Den glattskurte overflaten på sørvegg kan tyde på det.

Tapetlag montert på det malte lerretet (i hele veggens høyde):

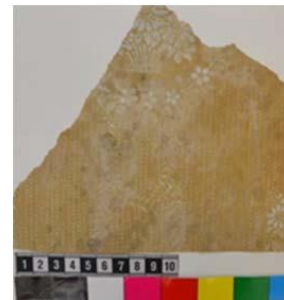
- Lag 1. Stormønstret i beige og brunt med blått
- Lag 2. Blomstermotiv i grågrønt og «rust»farge
- Lag 3. Prikker og hvite små blomster på beige bunn (som lag 6 i Stue 1)
- Lag 4. Tettmønstret med blader i blått og grønt
- Lag 5. Grønn- og lillamønstret
- Lag 6. Hvite blomster og brune blader på sort bunn
- Lag 7. Rød og blåstripete mønster på brun bunn
- Lag 8. blå og røde tynne streker på beige og grå bunn
- Lag 9. Hvite klokkeranker på grå bunn




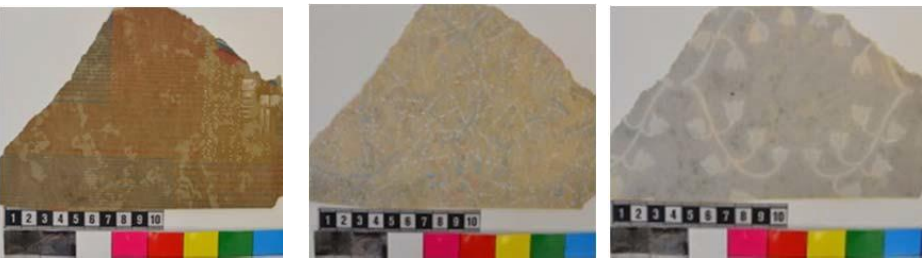


Lag 1. 1860-75



Lag 2.



Lag 3.1900-1915

	 <p>Lag 4. 1910-25 Lag 5. Lag 6.</p>  <p>Lag 7. 1935- Lag 8. 1945- Lag 9. 1945-</p>
Brystninger	<p>Ingen spor etter påmontert brystning dokumentert på vegg.</p> <p>Funn: sjablondekor (fig. 50) og 9 lag tapet (som øvre del av vegg)</p> <p>Lerretstrekket på sørveggen ble løsnet i 2012 som ledd i utbedring av vegg og utskifting av vindu. Baksiden viser en markering i ca 60 cm høyde. Lerretet er sydd sammen av mange mindre uensartede stykker lerret, så dette kunne være tilfeldig (fig. 49). Ved søk på lerretets fremside i nedre del fremkom en malt brystning i rosa med sjablondekor i grønt (fig. 50).</p> <p>Lag 1. Rosa bunnfarge (i nærheten av S 2020-Y80R) med ensfarget grønn sjablon (S 6020-G10/30Y).</p>   <p>Fig. 49. Bakside av lerret på sørvegg. Fig. 50. Funn av rosa brystning med grønn sjablon.</p>
Brystningslist	<p>Funn:</p> <p>Negativt spor etter en list med ca 2,5 cm høyde funnet på lerretet.</p>
Brannmur (snitt 10)	<p>Den pussede brannmursnisjen i dette rommet (fig. 51) skiller seg ut fra boligens tre andre barnmurer ved å ha flere lag dekor.</p> <p>Funn:</p> <p>5 lag kalkmaling med 2 dekorer (fig. 52, 53)</p> <p>Lag 1. Kalkmalt dekor i klare røde og blå fargenyanser samt innslag av oker. Stedvis fremstår laget som en marmorering, men etter større avdekking fremkom loddrett stilisert rankedekor med røde blader og røde og blå buede linjer på grå bunn (fig. 53).</p>

Lag 2. Røddlig beige hovedfarge (S 40/5010-Y50R) på brannmuren. Ca 6 cm inn fra ytterkant er fargen brunere (S 6010-Y30R). De to fargene brytes av en 8-10 mm sort strek (sees på fig. 52).

Lag 3. Grågrønn (S 6005-G80Y). Laget er bare malt til innerkant av den sorte streken. Strek og brun farge utenfor strek er ikke endret fra lag 2.

Lag 4. Lys blå (S 3010-B) på hele brannmuren.

Lag 5. Blågrå (S 6005-R80B) på hele brannmuren.



Fig. 51. Brannmursnisjen



Fig. 52. Detalj ytterkant brannmur, lag 2-5.



Fig. 53. Detalj lag 1.
Rankedekor/(marmorering (?))

Brannmurslister (snitt 7)

Listverket er i sin helhet utført i treverk.

Funn:

6 lag oljemaling (fig. 54)

Lag 1. Mørk gråblå (S 5005-R80B)

Lag 2. Lys varmgrå (S 2005-Y10R)

Lag 3.-4. Lys gråblå (S 2005-R90B)

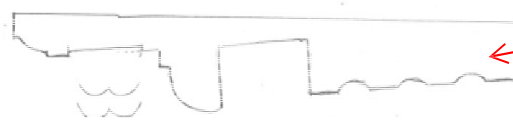
Lag 5. Hvit

Lag 6. Hvit

Fig. 54. Snitt av listens malinglag.



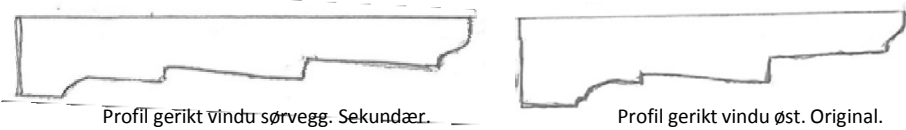
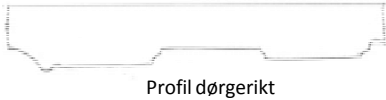

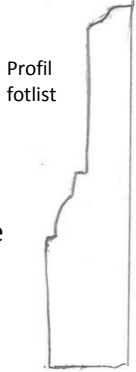
Lag 1, mørk gråblå, har trolig stått fremme. Laget virker for tykt til å være en grunning av treverket. I mikroskop sees imidlertid trestruktur i lagets underside. Laget kan være en kjørnrøk, som var vanlig å påføre rett på treverket som en grunning, men ble også benyttet som egen farge.



Profil brannmurslist



Fig. 55. Detalj av brannmurslist hvor profil er tatt.

<p>Vinduer (fag, gerikter) (snitt 12)</p>	<p>De to vinduene mot øst er originale med original belistning. Krysspост-vinduet mot sør ble trolig innsatt i 1929 (i følge snekker som fant påskrift på vinduets utside.) Stilperiode: Senempire (vinduer mot øst), ? (vindu mot sør)</p>  <p>Funn: 4 lag oljemaling. Tilsvare lag 2-6 på brannmurslist (se fig. 54). Malingen i vinduenes elementer er svært nedbrutt. Et lag med kjønrøk som grundering har trolig blitt påført her.</p>
<p>Dører (dørblad, gerikter) (snitt 13)</p>	<p>Både dørblad og gerikter er originale. Stilperiode: Senempire (1835-1870)</p>  <p>Funn: 4 lag oljemaling. Samme farger og antall lag som på vinduene.</p>
<p>Fotlister (snitt 8-9)</p>	<p>Nedre del av den pussede brannmuren er fargesatt som resten av rommets fotlister i tre (fig. 56).</p> <p>Stilperiode: senempire (1820-1870)</p> <p>Funn: 7 lag oljemaling (fig. 56). Lag 1. Mørk gråblå (S 5005-R80B) Lag 2. Lys okerfarget (S 2030- Y30R) Lag 3. Okerfarget (S 4030-Y30R) Lag 4. Okerfarget (S 5040-Y20R) Lag 5. Mørk grågrønn (S 6005-G50Y) Lag 6. Rødbrun (S 5040-Y50R) Lag 7. Blek gulgrønn (S 1510-G90Y)</p>  <p>Fig.56. Snitt av fotlistens malinglag. Det hvite laget nederst i snittet er en grunning.</p> <p>Fotlistene er originale i rommet. Dette underbygges av at den malte fotlisten inni brannmuren har samme malingstruktur og antall lag som rommets øvrige fotlister. Første oppmaling på fotlistene samsvarer med lag 1 på brannmurslistene.</p> 
<p>Gulv (snitt 11)</p>	<p>Gulvet er malt rødbrunt rundt veggene (fig.57); ca 123 cm inn fra nordvegg hvor de 10 siste cm en rød «vask», ca 30 cm inn fra østvegg og ca 1-5 cm inn fra sørvegg og 1-7 cm inn fra vestvegg. Avstanden mellom det malte rødbrune feltet og brannmursåpningen er ca 24 cm (fig. 58). Mot nord, ca 80-90 cm inn fra vegg, er det i tillegg synlig malt flate med grågrønt og gult. Det gule malinglaget er mer laserende innover i rommet. Det er uklart om det er slitasje eller tilsiktet. Det er vanskelig å forstå sammenheng i fargeflatene. Bredden på de øverste, malte flatene er svært</p>

forskjellige og malingen er til dels «sjuskete» påført. Kan det ha vært et tungt teppe el.l i midten som en har valgt å male rundt?
I brannmursnisjens bue er en grå enfarget linoleum (sees på fig. 58).

Funn:

4 lag oljemaling. Flerfarget staffering langs veggene (fig. 57-59).

In situ observasjon på gulv:

Lag 1. Varmgul (mellom S 3030-Y10/20R)

Lag 2. Grågrønn (mellom 60/7010-G60/70Y)

Lag 3. Mørk grågrønn (S 7005-G50Y)

Lag 4. Rødbrun (5040-Y50R)



Fig. 58. Tynn stripe rødbrunt sees langs vestvegg og på skrå foran brannmursnisjen. Til høyre sees nye bord som ble lagt i 2012 og fragment av linoleum til venstre i nisjen.



Fig. 57. Alle de fire lag er synlige på dagens gulv etter grundig vasking av overflate. (Snekker Rune Johnsen i sving med vaskebøtta.)

Fig. 59. De utskiftede originale bordene. Den diagonale rødbrune avslutningen har vært i fremkant av brannmursnisjen. De tre fargene på gulvet; rødbrunt, varmgult og grågrønt, sees tydelig.



Funnene gjort direkte på gulvet er vanskelig å tolke. Bredden på malte rødbrune flater virker tilfeldig.

Snitt 11 er tatt fra et av de demonterte bordene foran nisjen.

Det viser 2 lyse varmgule lag som ikke ble observert in situ. Om dette betyr at gulvet har hatt tolagsstukturer (ådring?), at snittet er tatt i en malt overgang mellom flere farger som har stått synlig samtidig eller slitasjeforskjeller er vanskelig å slå fast. Sammenholdt med andre fragmenter som ble tatt inn til AM for undersøkelse fremkommer samme, til dels sammenfallende, farger med in situ observasjon. Det er søl fra påføring av grønt på veggtrekket rett på gulvets treverk. Det vil si at gulvet ikke var malt da lerretet ble satt opp og malt.

Malingstruktur snitt 11:

Lag 1. Varmgult (S 2030-Y30R)

Lag 2. Okerfarget (S 5030-Y30R)(med lakklag)

Lag 3. brungrønn (S 6010-Y10R) (med lakklag)

Lag 4. Mørk grågrønn (S 6005-G50Y)

Lag 5. Rødbrunt (S 5040-Y50R)

Konklusjon

Det er flere usikkerhetsfaktorer i rommet. Vinduet mot sør er fra ca 1900 og vegger og gulv kan ha stått umalte i hele eller deler av periode 1. På den annen side er første oppmaling på veggerret, rosa, grønt og sjablondekor, en karakteristisk kombinasjon for perioden 1835-50 (Gamle trehus, s.385) og kan dermed være originale. På den annen side er beslektede sjablondekorer datert til ca 1860-65 (J. Brønne. Dekorasjonsmaling s. 269). I tillegg indikerer veggens glattskurte overflate at de kan ha stått ubehandlet en lengre periode. Jeg har likevel, etter systematisering og tolking av alle funnene, konkludert med at lerretstrukne vegger med maling er originalt i rommet.

Gulvets til dels uleselige fargesammensetninger er et vanskelig utgangspunkt for sikker gjenskaping uansett hvilken periode som velges. Funn av 4-5 lag maling på gulvet og 7 lag maling på fotlistene tyder på at gulvet enten er sekundært, at de første lagene med maling er fjernet eller at det har stått umalt i hele periode1. Uansett tilbakeføringsperiode vil gulvet kreve ny oppmaling da en stor del av originalgulvet er skiftet ut.


















































ANBEFALING

Rommet bærer preg av å ha vært boligens finstue. Både veggtrekkets og brannmurens påkostede dekorerte flater underbygger det. Det foreslås å gjenskape dette ene rommet til original «fordums prakt», slik Mikkel Knudsen bygde det i 1845, dvs periode 1, fase A.


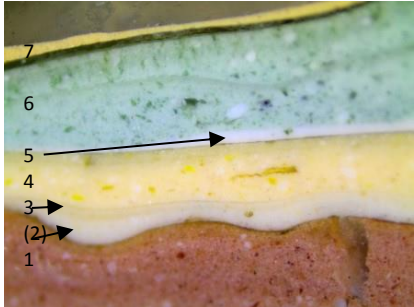


Det vil være mulig å gjenskape veggens utseende til tross for at utformingen på den originale brystningslisten ikke er funnet. En antatt original brystningslist med samme mål er funnet i rom 205. Denne vil kunne brukes som forlegg. Med foreslåtte tilbakeføring vil en oppmaling av gulvet ikke basere seg på funn, men på kunnskap om at gulv og fotlist ofte har hatt samme farge. Gulvet bør i så fall males grått.

Hvis foreslåtte tilbakeføring aksepteres må et større felt av dekor i brannmursnisje avdekkes for å gi godt nok grunnlag for ny oppmaling.

ROM 204, STUE 2

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960	2011
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900			
Tak (himlingsbord bjelke, taklist)	S2005-Y10R 	S 2005-Y10R 	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 			
Vegg	S3020-G10Y/S6020-G30Y lerret  		Tapet (lag 1)	Tapet (lag 2)	Tapet (lag 3)	Tapet (lag 4-5)	Tapet (lag 6-9)	Tapet (lag 9)
Brystning	S2020-Y80R/S6020-G30Y Lerret  	Uendret	Tapet (lag 1)	Tapet (lag 2)	Tapet (lag 3)	Tapet (lag 4-5)	Tapet (lag 6-9)	Tapet (lag 9)
Brannmur	Marmorering/ Rankedekor i blått og rødt	Uendret	S4010-50R/S 6010-Y30R   Sort bånd (1 cm) mellom	Uendret	S 6005-G80Y 	Uendret	1.S 3010-B 2.S 6005-R80B  	S 6005-R80B 
Brannmurslist	S5005-R80B 	S 2005-Y10R 	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 			
Vindu (fag/gerikter)	S 2005-Y10R 	Uendret	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 			
Dør (blad/gerikter)	S 2005-Y10R 	Uendret	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 			
Fotlist	S 5005-R80B 	Uendret	S 2030-Y30R 	S 4030-Y30R 	S 5030-Y20R 	S 6005-G50Y 	1. S 5040-Y50R 2. S1510-G90Y  	S 1510-G90Y 
Gulv	Umalt? Mulig: 	Umalt?		S 3030-Y10R 	S 6010-Y70R 	S 7005-G50Y 	S 5040-Y50R 	De 4 siste lagene synlig

3.5 ROM 205, SOVEROM 1

Himplingsbord	Det er skjøt i alle takbordene ca 87 cm inn fra nordvegg. Elementet er ikke undersøkt. Følger trolig fargesetningen som er funnet i de andre rommene.
Taklist	<p>Taklistene i rommet skiller seg noe ut fra de andre rommene ved at listen som går ned på vegg kun består av en kraftig halvstafflist. Det gir taklisten et barokk preg. Stilperiode: ?</p> <p>Funn: 4 lag oljemaling. Lag 1. Okerfarget (S 3020-Y20/30R) Lag 2. lys varmgrå (S 2005-Y10/20R) Lag 3. Grønn (S 3020-G50Y) Lag 4. Hvit</p>  <p>Det er mulig at lag 1 skal være lag 2 og at elementets første lag mangler i oversikten.</p>
Takbjelker	Ingen
Vegger (snitt 21, 24, fargetrapp)	<p>Tømmervegger trukket med lerret og malt. På nordveggen er lerretet kuttet langs nordøstre hjørnes klemlist slik at tømmeret er eksponert. Tømmerets overflate er glatt og papirstrimler er påklebet meddragene, som i rom 204. Malinglagene på lerretet er stedvis svært oppbrutt. En hulkillist klemmer lerretet i hjørnene.</p> <p>Funn på øvre del av vegg: 5 lag oljemaling på lerret (fig. 60). Strekdekor på lag 4. Lag 1. Rød (S 4030/40-Y80R) (Lag 2. Varmhvit (usikkert. Undermaling for neste lag?) Lag 3. Lys varmgrå (S 2005-Y10R). Veldig tynt. Lag 4. Lys okerfarget (S 2020-Y20R) med et okerfarget bånd (S 30/4030- Y20R). Båndet er ca 1,5 cm bredt og befinner seg ca 11,5 cm ned fra taklist. (Lag 5. Hvit sparkel/grunning for neste lag?) Lag 6. Grønn (S 4020-G/G10Y). To oppstryk. Lag 7. Lys okerfarget (S 2030-Y20R)</p>  <p>Fig. 60. Snitt av lerretets malinglag.</p>  <p>Detalj av fargetrapp på veggtrekk.</p>  <p>Fig. 61. Rommets nordøstre hjørne med fargetrapp, brystningslist og spor etter en seng.</p>

	<p>De to hvite lagene på snitt 21 (lag 2 og 5) ble ikke funnet i fargetrappen (fig. 61 detalj) og kan, i 40x forstørrelse i mikroskop, heller ikke skiller som egne lag på lerretsstykke som ble tatt inn til AM for undersøkelse. Det varmhvite laget (lag 2) <u>kan</u>, med bakgrunn i at en finner lys beige på taklist og hjørnelist (klemlist, snitt 24) for lerretet, være et eget lag, men er ikke tolket som det. Det delvis dekkende laget oppå lag 4 er med rimelig stor sannsynlighet sparkel eller et tynt grunningslag.</p> <p>Rommet har i dag to kjøyesenger mot sør (fig. 15). Disse er satt opp etter at dagens lys okerfargede lag ble påført. På vestveggen er negativt spor etter en likt plassert, men bredere seng. På østveggen lerret, inn mot nordøstre hjørne er negative spor etter en seng (fig. 61). Begge disse sengene sto i rommet da veggene var grønne. Farger på senger mot sør: Lag 1. okerfarget (S 5030-Y30R) Lag 2. grønn (S 4050-G30Y)</p> <p>Funn av «skvett» av gul maling på tømmeret på nordvegg er forvirrende. Dette tilsier at lerretet ble oppsatt på veggen til lag 3. Den originale røde oppmalingen (lag 1) er så tykt påført at gjennomtrengning av maling til vegg ikke har vært mulig. Kan det være sekundært lerret i dette rommet?</p>
Brystninger	<p>Det er ingen påsatt brystning i rommet, men en malt brystning på den lerretstrukne veggen korresponderer med de to første malinglag på øvre del av vegg. Brystningen avsluttes ca 59,5 cm opp fra gulv med en brystningslist.</p> <p>Funn: 5 lag maling. 2 perioder med egen brystningsfarge. Lag 1. Rødbrun (S 7020-Y50/60R) (har stått sammen med rød) Lag 2. Lys okerfarget (S 2020-Y20R) Lag 3. Okerfarget lasur (S 4030/40-Y30R) Lag 4. Følger øvre del av vegg Lag 5. Følger øvre del av vegg</p> <p>Det okerfargede båndet som er knyttet til lag 3 på øvre del av vegg er lysere enn brystningsfargen. Det antas likevel at bånd og brystning er del av samme oppmaling.</p>
Brystningslist	<p>Enkel, 2,5 cm bred brystningslist med halvstaff. Listen er i høyde med underkant vinduskarm. På østvegg inngår listen som del av gerikten under vinduet. Brystningslisten er fjernet mellom dør og brannmur på vestvegg.</p> <p>Funn: 4 lag oljemaling som følger veggens farger. Lag 1. Rødt som øvre del av vegg Lag 2. Okerfarget som brystning Lag 3. Grønt som resten av vegg Lag 4. Lys okerfarget som resten av vegg</p>

Brannmur
(Snitt 26)

Ca 40-60 cm av brannmurens puss er falt ut på vestveggen. På nordveggen har deler av brannmuren nyere innpussing.
Bortsett fra øverste lag (lag 6), er alle malinglagene på brannmuren utført i kalkmaling. Lagene er vanskelig å kode pga nyanser i kalkoverflaten. Brannmurens puss og malinglag er svært sprukket og oppbrutt og faller delvis av ved avdekking.

Funn:

4 lag kalk- og 2 lag oljemaling med dekor (fig. 62).

Lag 1. Gul (S 1030-Y20R)

Lag 2. Rød bunnfarge S 4040-Y70R) med dekor (imiterte treverk og fliser?)

Lag 3. beige (S 3005-Y50R)

Lag 4. Hvitt (?)

Lag 5. grønlignende sort (S 8010-G10Y)

Lag 6. Lys gråblå (S 2005-R90B)

Fig. 62. Snitt av brannmurens malinglag. Det dekorative laget som del av lag 2 er ikke med i snittet.



Lag 2 er en tolagstruktur med en undermaling med et dekorativt lag oppå. Dekoren er utført i sort og fremstår som stiliserte årringer (hele og deler av sirkler inni hverandre) (fig. 63-65). Ved avdekking av nedre del av pussen fremkom også tynne vertikale og horisontale bånd som danner ruter (fig. 65). Fra å oppfatte dekoren som en grov treimitasjon er det kanskje nærmere å oppfatte den som både imitasjon av tre og keramiske(?) fliser. Det er vanskelig å få en sammenhengende og riktig oppfatning av dekoren ut fra det som er avdekket siden deler av brannmuren er i svært dårlig tilstand, borte eller sekundært pusset.



Fig. 63. Avdekket flate av lag på brannmur. Venstre del av brannmuren er borte, midtre del er avdekking er i dårlig tilstand og høyre del består av sekundær puss.



Fig. 64. Detalj av det som antas å være en grov treimitasjon fra ca 60 cm over gulv og videre opp.

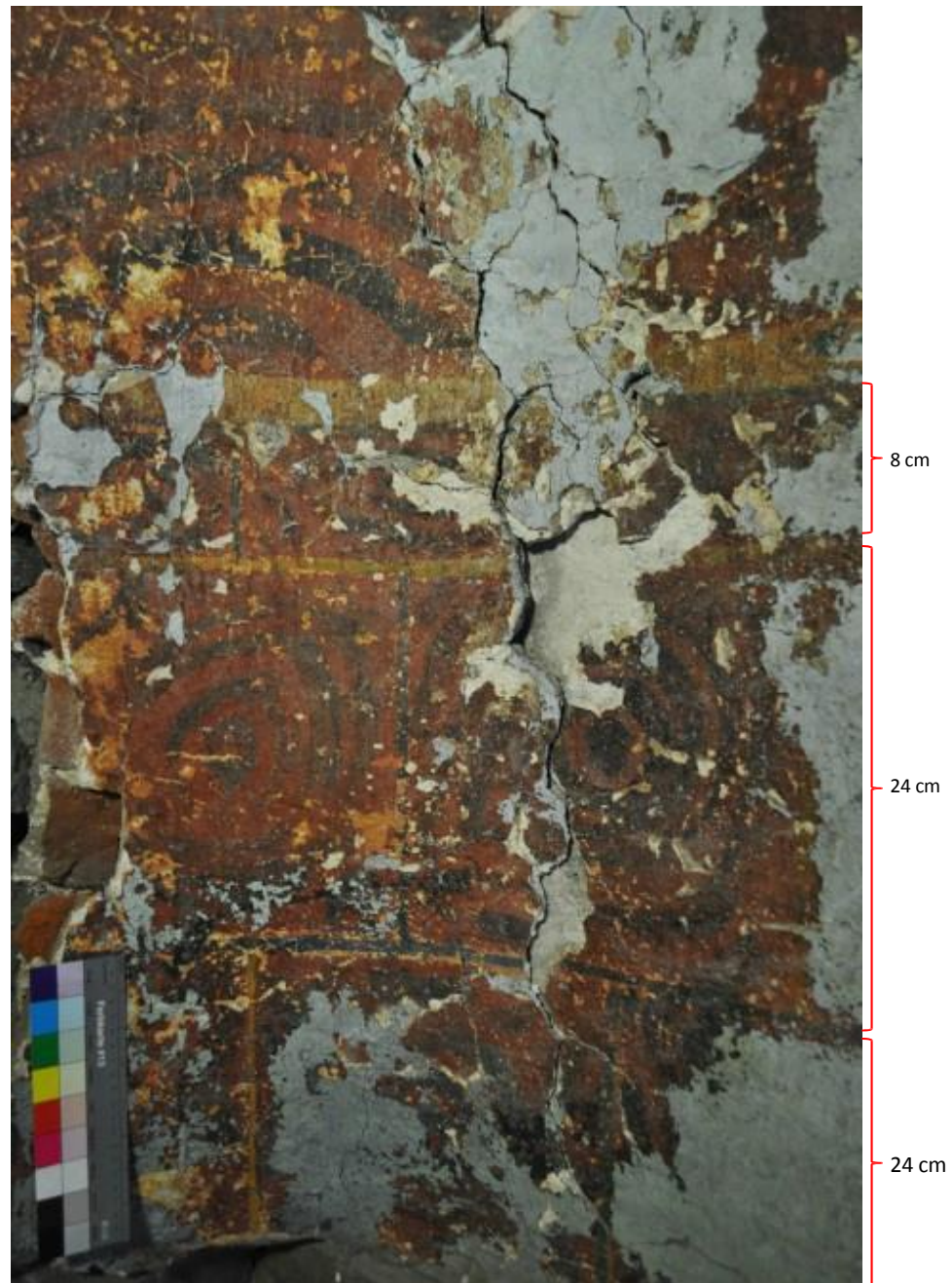
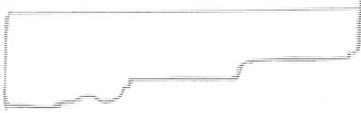

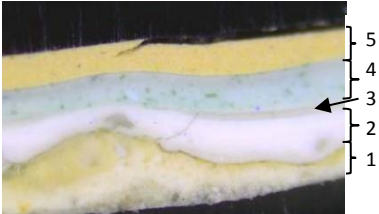
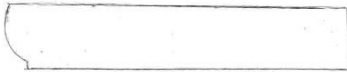
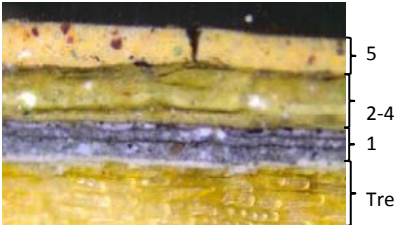


Fig. 65. Detalj av nedre del av brannmur. Horisontale og vertikale linjer sees i nedre del. Sorte sirkler (treimitasjon?) inni «rutene».

Båndene som deler dekoren opp i ruter er ca 0,8-1 cm brede. De er i forskjellige farger; lys oker, mørk oker, sort, grønn og gråblå. I kanten av enkelte av båndene er det malt skygevirkning i sort og en lys okerfarge. Det 3 cm brede, mørk okerfargete båndet øverst er 60 cm over gulvnivå, dvs i høyde med brystningslist. Mellom dekorlaget og lag 3 er det påført et «fett» lag. Trolig er dette en såpebehandling før ny oppmaling. Laget har gulnet og gir dekoren en varmere farge enn opprinnelig (gulsticket er fjernet ved koding).

<p>Brannmurslister (snitt 25)</p>	<p>Funn: 4 lag oljemaling Lag 1. hvit Lag 2. Lys varmgrå (S 2005-Y10R) Lag 3. Blek grønn (S 3020-G/G10R) Lag 4. Lys okerfarget (S 2030-Y20R)</p>
<p>Vinduer (fag, gerikter)</p>	<p>Vindusgeriktene på rommets 2 vinduer mot øst er 8 cm brede. Profilen er svært lik østvindueene i rom 204, men ikke identisk. Funn:</p> <p>Ikke undersøkt. Antas å følge dørenes farger.</p>  <p>Profil vindusgerikt</p>
<p>Dører (dørblad, gerikter) (snitt 23)</p>	<p>De 3 dørene i rommet har lik utforming på dørblad og gerikter. Geriktene er 18 cm brede og har samme profil som de originale dørene i rom 201, 202, 203 og 204.</p> <p>Stilperiode: Senempire (1835-1870)</p> <p>Funn: 5 lag oljemaling. Lag 1. Lys varmgrå (S 2005-Y10R) Lag 2. Lys gråblå (S2005-R90B) Lag 3. Lys beige (S 2005-Y10R) Lag 4. Blek grønn (S 3020-G/G10R) Lag 5. Lys okerfarget (S 2030-Y20R)</p>  <p>Profil dørgerikter</p>  <p>Fig. 66. Snitt av dørens maliglag.</p>
<p>Fotlister (snitt 22)</p>	<p>Fotlistene er 14 cm høye med en enkel staff i øvre kant. I nordvestre hjørne, inn mot brannmuren, går listen ned bak steinplaten.</p> <p>Funn: 5 lag oljemaling. Lag 1. Mørk blått (S 7010-R90B) Lag 2-3. Okerfarget (rundt 5020-Y10R) Lag 4. Okerfarget (5030-Y30R) Lag 5. Blek okerfarget (S 5010-Y10R)</p>  <p>Profil fotlist</p>  <p>Fig. 67. Snitt av fotlistens maliglag. Lag under det mørke blågrå er en grundering.</p>
<p>Gulv</p>	<p>Gulvbordene har skjøt 98 cm inn fra nordvegg. Dagens gulv er sekundært. Det ligger et eldre gulv under. Også dette gulvet er lagt nord - sør. Originalt gulv har ikke vært tilgjengelig for undersøkelse. I tilknytning til brannmuren i nordvestre hjørne ligger en 121 x 101 cm stor skiferplate på gulvet. På sørsiden av platen er et negativt spor etter</p>

en plate med annet format (fig. 68). Spor i tilsvarende høyde som skiferplatens smale stafflist, sees på vestveggs fotlist.

Funn:
Dagens okerfargete lag (S 5030-Y30R)

Fig. 68. Inn mot vestveggen er spor etter en tidligere plate på gulvet som beskyttelse foran brannmur. Dagens skiferhelle sees til høyre.



Konklusjon

Rommet slik det fremstår i dag domineres av sengene, som trolig kom inn rundt 1900, kanskje i periode 2, fase C. I tiden før dette fremstår rommet som enda en stue, selv om det kanskje ikke har hatt en slik funksjon. Det hadde vært spennende å tilbakeføre rommet til 1865 slik at den svært spesielle dekoren på brannmuren kunne gjenskapes. På den annen side tror jeg en slik gjenskaping vil by på utfordringer, da bare deler av dekoren er bevart. I tillegg vil sengene, som forteller sin egen historie, måtte fjernes.

Jeg er nok heller ikke helt sikker på om dekoren er fra 1865. Grunnlaget for tolkingen er veggens farge som er så nært beslektet med rødfargen på brannmuren at det ikke kan være tilfeldig.



ANBEFALING


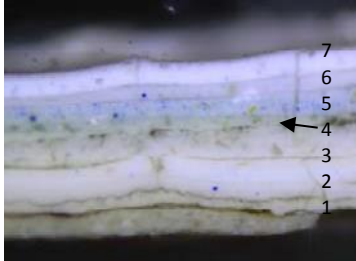
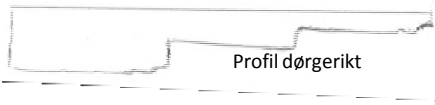

Tilbakeføre rommet til periode 3, ca 1900, med grønne lerretstrukne vegger, okerfargede senger og okerfarget gulv. Brannmuren er på dette tidspunkt mørk grønnlig sort. De lerretstrukne veggene kan trolig bearbeides og males slik de er. Nytt lerret må strekkes på nordvegg.


ROM 205, SOVEROM 1

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himlingsbord bjelke, taklist)	2005-Y10R/S 3020-Y20R 	Uendret ?		S2005-R90B/S2005-Y10R 	Uendret	Hvit/S 3020-G50Y 	Hvit
Vegg	Ubehandlet tømmer?	Ubehandlet tømmer	S 4040-Y80R 	S2020-Y20R/S4030-Y30R 	Uendret	S4020-G10Y/S5030-Y30R 	S2030-Y20R/S4050-G30R
Brystning (inkl list)	Ubehandlet tømmer?	Ubehandlet tømmer?	S 7020-Y50R 	S2020-Y20R/S4030-Y30R 	Uendret	S 4020-G10Y 	S 2030-Y20R
Brannmur	S1030-Y20R 		S 4040-Y70R 	S 3005-Y50R 	Uendret	S 8010-G10Y 	S 2005-R90B
Brannmurslist	S 2005-Y10R 	Uendret		S 2005- R90B 	Uendret	S3020-G 	S 2030-Y20R
Vindu (fag/gerikter)	S2005-Y10R 	Uendret	S 2005-R90B 	S 2005-Y10R 	Uendret	S 3020-G 	hvitt
Dør (blad/gerikter)	S2005-Y10R 	Uendret	S 2005-R90B 	S 2005-Y10R 	Uendret	S 3020-G 	S 2030-Y20R
Fotlist	?	?	S 7010-R90B 	S 5020-Y10R 	Uendret	S 5030-Y30R 	S 5020-Y10R
Gulv	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent	Nytt gulv S 5030-Y30R 	Uendret	Uendret

3.5 ROM 206, SOVEROM 2

Himlingsbord	Funn: Ikke undersøkt
Taklist/gesims stussbrett	Funn: Ikke undersøkt Listens profil samsvarer ikke med taklisten i rom 205.
Takbjelker	Ingen
Vegger (snitt 31)	<p>Veggens originale pusslag er borte. Fargespor er ikke funnet. Etter at pussen ble fjernet ble veggene pappet og malt to ganger. Det er kun få og små rester igjen etter de to(?) veggpappene. Grønn papp er kun funnet under vinduet på østvegg.</p> <p>Funn: 2 lag papp med hvert sitt lag oljemaling</p> <p><u>Papp 1:</u> Lag 1. Grønn (S 4020-G10Y)</p> <p><u>Papp 2:</u> Lag 1. Lys okerfarget (S 2030-Y20/30R)</p> <p>Malinglagene er de samme som veggfargen i rom 205 i periode 3 og 4.</p> <p>Ved arbeid i leiligheten i mars 2014 var en køyeseng gjeninnsatt langs nordvestre del av nordvegg (fig. 69). Denne har ikke vært i rommet under arbeid med fargeundersøkelsene. Sengen er ikke undersøkt.</p>
	<p>Fig. 69. Soverommet sett mot vest i 2014.</p> 
Brystninger	<p>Funn: Mulig grønnmalt brystning på papp.</p> <p>Den grønne pappen er å finne i en høyde på ca 44 cm opp fra gulv, til underkant av vindu, på sørvegg. Sporene avsluttes ca 57 cm fra både nordre og søndre vegg, noe som indikerer at der har stått noe veggfast, som en seng el.l. på hver side av vinduet. Om funn av grønt kun i en avgrenset høyde betyr at det har vært en annen farge på øvre del av vegg, vites ikke.</p>
Brystningslist	Funn: Ingen spor funnet
Brannmur (snitt 18)	<p>Funn: 5 lag kalkmaling og 2 lag oljemaling på puss (fig. 70)</p> <p>Lag 1. Gul (S 2030-Y30R) Lag 2. Rødblunt (S 6030-Y60/70R) Lag 3. Beige (S 3005-Y50R) Lag 4. Mørk beige (S 6010-Y50R) Lag 5. Mørk grønn (S 8010-G10Y) Lag 6. Lys okerfarget (S 4020-G90Y) Lag 7. Syrlig grønn (S 5030-G30/50Y)</p>
	 <p>Fig. 70. Snitt av brannmurens malinglag</p>

	<p>De 5 første lagene på brannmuren er, ved betraktning i UV, sammenfallende med lagstrukturen på brannmuren i rom 205 (fig.62).</p> <p>Det er imidlertid ikke funnet noen form for dekor på lag 2 (det rødbrune med dekor i rom 205). Lag 5-6 følger veggens farge og lag 7 (den syrlig grønne) er ikke å finne andre steder i rommet eller ellers i boligen.</p>
<p>Brannmurslister (snitt 32)</p>	<p>Ingen av brannmurlistenes elementer ser ut til å være skilt ut fargemessig.</p> <p>Funn: 3 lag oljemaling (fig. 71) Lag 1. lys varmgrå (S 2005-Y10R) Lag 2. Blek grønn (S 3020-G/G10Y) Lag 3. Lys okerfarget (S 2030-Y20R)</p> <p>Samme lagstruktur som på brannmurslistene i rom 205.</p>  <p>Fig. 71. Detalj brannmurslist med fargetrapp</p>
<p>Vinduer (fag, gerikter) (Snitt 28-29)</p>	<p>Rommets vindu, både fag og gerikt, er likt utformet som i rom 205.</p> <p>Funn: 7 lag oljemaling (fig. 72) Lag 1. Lys varmgrå (S2005-Y10R) Lag 2. Blålig hvit Lag 3. Lys varmgrå (S2005- Y10R) Lag 4. Blek grønn (S 3020-G/G10Y) Lag 5. Lys gråblå (S 2005-R90B) Lag 6. Grålig hvit Lag 7. Hvit</p>  <p>Fig. 72. Snitt av vinduets malinglag. Det nederste laget er en grundering.</p> <p>Det blek grønne laget (lag 4) fremkommer litt dårlig på snittet, men er det samme som lag 4 på dørene i rom 205.</p>
<p>Dører (blad, gerikter)</p>	<p>Døren på nordvegg har samme profilering på gerikten som den buete døren mellom rom 202 og 203. Gerikten på sørvegg har ikke vært tilgjengelig, så det er ikke laget fargetrapp eller tatt ut snitt av dette elementet. I mars 2014 var en kopi av norddørens gerikt påsatt.</p> <p>Funn: Dagens farge på dørblad og gerikter er den samme grønne som har vært på vegg (S 4020-G10Y)</p>  <p>Profil dørgerikt</p>
<p>Fotlister (snitt 30)</p>	<p>Fotlisten er 10,5 cm høy. Avtrappende rett profil midt på og kvartstaff øverst.</p>  <p>Profil fotlist</p>

	<p>Funn: 6 lag oljemaling (fig. 73) Lag 1. Grå (S 5005-R80B) Lag 2. Rødorange (S 4040-Y60R) ? Lag 3. Okerfarget (S 5020-Y10R) Lag 4. Blek brun (S 7020-Y20R) Lag 5. Blek okerfarget (S 5030-Y20R)</p>  <p>Den rød-orange fargen på lag 2 er ikke funnet andre steder og er fremmed i forhold til rommets øvrige farger. Siden gulvet trolig er sekundært vil det ikke være mulig å finne samsvar med dette elementet. NCS-koden er beslektet, men lysere enn den rødbrune (S 6030-Y60R) som er funnet som lag 2 på brannmuren. Fotlistens lag er tolket til opprinnelig å ha vært den samme.</p>
Gulv (snitt 27)	<p>Det er ikke skjøt i gulvet i dette rommet. Gulvet har kun to lag maling og er trolig sekundært.</p> <p>Funn: 2 lag oljemaling. Lag 1. Beige (6010/7010-Y30R) Lag 2. Okerfarget (S 5020-Y30R)</p>































Konklusjon

Rommer er ikke tilstrekkelig undersøkt til å gi en komplett oversikt. Andre rom har blitt prioritert høyere. Siden veggens puss er borte vil det uansett være vanskelig å gjenskape et rom fra en tidlig periode. Ønskes en tilbakeføring til før ca 1900, må ytterligere søk etter veggbehandling foretas.

ANBEFALING



Periode 3 eller 4

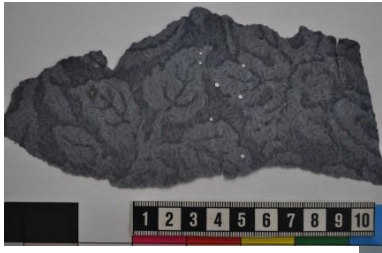
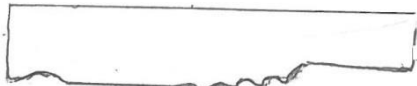


ROM 206, SOVEROM 2


ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 - 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himlingsbord bjelke, taklist)	S 2005-Y10R (?) 	?	S 2005-R90B 	Uendret	S 2005-R90B 	Hvit	Hvit
Vegg	Pusset. Ukjent	Pusset. Ukjent	Pusset. Ukjent	Pusset. Ukjent	Puss fjernet	S 4020-G10Y 	S 2030-Y20R   seng
Brannmur	S 2030-Y30R 		S 6030-Y30R 	S 6010-Y50R 		S 7020-G30Y 	1.S4020-G90Y 2.S5030-G30Y  
Brannmurslist			S2005-Y10R 	S 2005-Y10R 		S 3020-G 	S 2030-Y20R 
Vindu (fag/gerikter)	S 2005-Y10R 		S 2005-R90B 	S 2005-Y10R 		S 3020-G 	
Dør (blad/gerikter)						??S 4020-G10Y 	?? 
Fotlist	S 5005-R80B 		S 6030-Y60R 	S 5020-Y10R 	S 7020-Y20R 	S 5030-Y20R 	S 5020-Y10R 
Gulv				S 6010-Y30R 			S 5020-Y30R 



3.6 ROM NR 207, GANG

Himplingsbord	Fra 12,5 – 17 cm bredde. Ingen skjøt. Pga vanskelig tilkomst er ikke takets elementer undersøkt skikkelig. Det ser imidlertid ut som om fargene følger dørenes fargeskjema.
Taklist/gesims stussbrett	I rommet mellom himlingsbord og en tversgående takbjelke er en 16 cm bred taklist. Taklisten er profilert på øst-, vest- og sørvegg. På nordvegg er den like bred, men er uten profil. Ikke undersøkt.  Profil taklist
Takbjelker	I tverrbjelken midt i rommet er et uthugget, profilert parti inn mot sørvegg (fig. 74). Størrelsen tilsier at her har lagt en langsgående bjelke el.l. Sammenholdt med planskisse er det ingen bærende funksjon i dette området. Dette er ikke undersøkt nærmere.  Fig. 74. Detalj av uthugget, profilert spor i takbjelke.
Vegger	Gangens nord- og sørvegg er påsatt «skole»panel med 9 cm brede bord. Vestveggen har stående glattpanel og vestveggen har original tømmervegg synlig. Funn: 2 lag oljemaling Lag 1. Rødlig beige (S 1515-G40Y) Lag 2. Øvre del av vegg: Lys grønn (S 5010-Y50R), Brystning: rødlig Beige (S 4020-Y10/20R).
Brystninger	Dagens malte brystning er ca 60 cm høy. Mot øst avsluttes den i underkant av vindu. Det er ikke funnet spor etter påsatt brystning på øst- eller vestvegg. Funn: Kun dagens malte brystning Dagens malte brystning er ikke en gjentakelse av tidligere oppmaling. Søk på panelet på vestvegg, som antas å være original, ga funn av kun et underliggende lag med lik farge som øvre del av vegg.
Brystningslist	Ingen
Trapp	Spor i 3. etasje tilsier at trappen originalt har vært ca 30 cm bredere. Funn: Gjennomgående 3 lag oljemaling. Lag 1. rødlig beige (S 5010-Y50R)

	<p>Lag 2. Okerfarget (S 3060-Y20R) Lag 3. Røddlig beige (S 4020-Y10/20R) Håndlist og meglar følger trappevangens farger. Balustrene i gelenderet har vært grønne (S 5030-G30Y) da resten av trappen var okerfarget (lag 2).</p> <p>Innsiden av den buete «innkassingen» av trappens bakkant er umalt. I en høyde på ca 193 cm er det funnet rester av et blåblomstrete tapet, datert til ca 1900-1920 (fig. 75).</p> <p>Utformingen av trappens håndrekke, mekler og balustre tyder på at trappen kom inn en gang rundt 1900. Dette underbygges av tapetets datering.</p>  <p>Fig. 75. Tapet i avlukket under trapp</p>
<p>Vinduer (fag, gerikter)</p>	<p>Fargene på vinduet på østveggen er ikke undersøkt. Den 7 cm brede geriktens profil er ikke sammenfallende med noen andre profiler funnet i boligdelen.</p>  <p>Profil vindusgerikte</p> <p>Det antas at vinduene har fulgt dørenes farger i periodene før gangen ble oppdelt med en tverrvegg i bakkant av trappen.</p>
<p>Dører (blad, gerikter)</p>	<p>De 5 innvendige dørene i gangen har alle samme fargestruktur. Ingen deler av dørbblad eller gerikter ser ut til å ha vært skilt ut med egen farge. Geriktene er 18 cm brede.</p> <p>Funn innvendige dører: 4 lag oljemaling Lag 1. Lys gråblå (S 2005-R90B) Lag 2. Lys grå (S 2002-G) Lag 3. Lys varmgrå (S2005-Y10R) Lag 4. Hvit</p>  <p>Profil dørgerikt innvendige dører</p> <p>Den doble labankdøren i rommet mot vest er kun undersøkt på siden som vender inn i rommet. Gerikten er 7,5 cm bred og har en profil som ikke er funnet andre steder i boligdelen.</p>  <p>Profil gerikt inngangsdør</p> <p>Funn inngangsdør: Dørblad og gerikt: 4 lag oljemaling. Lag 1-3 er sammenfallende med de øvrige dørene i rommet. Lag 4 (dagens lag) er røddlig oker (S 4020-Y10/20R) som vegg på både dørbblad og gerikter. Det buete vinduet over døren følger de innvendige dørenes farger.</p>
<p>Fotlister (snitt 44)</p>	<p>Det er en 9 cm høy fotlist i tre langs nord-, sør – og østvegg. Langs vestveggen er det malt fotlist i to forskjellige høyder.</p> <p>Funn: Fotlist i treverk: 3 lag oljemaling Lag 1. Grågrønn (S 7005-G50Y)</p>

	<p>Lag 2. Grønnlig oker (S 5020-Y10/20R) Lag 3. Rødlig beige (S 5010-Y70R)</p> <p>Malt fotlist: 2 lag oljemaling Lag 1. Grågrønn (S 7005-G50Y) har vært malt 4 cm opp på ukjent farge på vegg. Lag 2. grønnlig oker (S 5020-Y10/20R) har vært malt i 6 cm høyde til lag 1-2 på vegg. Til dagens lag er fotlisten brystningens farge.</p> <p style="text-align: right;">Profil fotlist</p> 
<p>Gulv (snitt 45)</p>	<p>Funn: 6 lag oljemaling. Lag 1. Okerfarget Lag 2. Grågrønn (S 7005-G50Y) Lag 3. Okerfarget (S 3030-Y10R) Lag 4. Grønnlig oker (S 5020-Y10R) Lag 5. Okerfarget (S 5020-Y10R) Lag 6. Rødlig beige (S 5010-Y70R)</p> <p>Spor i gulvet mot øst viser hvor den tidligere veggen, som har delt gangen i to rom, har stått. Det mindre gangrommet mot øst har grønnlig okerfarget gulv i dag (lag 5), dvs har ikke blitt påført den rødlige beige fargen (lag 6) som er å finne på resten av gangens gulv i dag. Lag 1 er felles for begge rom.</p>

Konklusjon

Rommet er ikke grundig nok undersøkt til å få en komplett oversikt i periode 1 og 2. Informasjon om original trapp er ikke funnet og dagens trapp har trolig blitt satt opp rundt 1900. «Skole»panelet er fra godt inn på 1900-tallet. De to elementene blir i stor grad bestemmende for tilbakeføringstidspunkt.






























ANBEFALING

Med trapp og panel som utgangspunkt er 2 alternativ aktuelle.

Alternativ 1. Periode 4, dvs la rommet fremstå slik det gjør i dag.

Alternativ 2. Tilbakeføre til periode 2, fase C, dvs rundt 1900. Hvis en velger tilsvarende tilbakeføring for det sekundære kjøkkenet (rom 202), så vil det være en logisk sammenheng i fargeholdning mellom disse to daglige bruksrommene.

ROM 207, GANG

ELEMENT	PERIODE 1 1845 - 1865		PERIODE 2 1865 – 1900			PERIODE 3 1900-1920	PERIODE 4 1920-1960
	Fase A: 1845-58	Fase B: 1858-65	Fase A: 1865-72	Fase B: 1872- 1893	Fase C: 1893-1900		
Tak (himling, bjelke, taklist)	?	?	S 2005-R90B 		S 2002-G 	S 2005-Y10R 	Hvit 
Vegg	?	?	?	?	S 5010-Y70R 	Uendret	S 1515-G40Y 
Brystning							S 4020-Y10/20R 
Trapp	?	?	?	?	S 5010-Y70R 	S3040-Y20R/S5030-G30R   Balustre	S 4020-Y20/20R 
Vindu (fag/gerikter)	?	?	S 2005-R90B 		S 2002-G 	S 2005-Y10R 	Hvit 
Dør (blad/gerikter)	?	?	S 2005-R90B 		S 2002-G 	S 2005-Y10R 	Hvit 
Fotlist	?	S 7005-G50Y 	S 3030-Y10R 	S 5020-10/20R 	S 5020-Y10R 	S 5010-Y70R 	Uendret
Gulv	okerfarget	S 7005-G50Y 	S 3030-Y10R 	S 5020-10/20R 	S 5020-Y10R 	S 5010-Y70R 	uendret

FOTOLISTE - Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger

Oppdrag: BERGESENHUSET, VIBRANDSØY				
FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE				
Fotograf: A. Ytterdal (AY)			Sak nr:	Gard:
AM ansv: Anne Ytterdal			Gnr: 37	Bnr: 35
			Kommune: Haugesund	
AmS arkivnr	Bildnr	Dato	Fotograf	Motiv
Sf144057		13.04.11	AY	Bergesenhuset før rehabilitering av fase mot sjøen
Sf144058		28.03.14	«	Vibrandsøy med Bergesenhuset (til venstre) og Davehuset sett fra Kystverkets kai
Sf144059		30.08.16	«	Bergesenhuset sett mot sørøst etter rehabilitering av fasade mot sjøen
Sf144060		30.08.16	«	Bergesenhuset sett fra kystverkets kai
				ROM 201 (A-C). Kjøkken 1
Sf144061		03.04.10	«	Befaring 2011. Gruen før behandling (fig.
Sf144062		03.04.10	«	Befaring 2010. Viser lettvegg mot sør som var fjernet da arbeidet begynte i 2013
Sf144063		04.10.13	«	Hovedrom (A) sett mot vest (fig. 3)
Sf144064		17.02.14	«	Gruen påført ny puss og profilering. På søndre vegg sees malinglag og noe som trolig er prøveoppstryk
Sf144065		27.03.14	«	Detalj av rekonstruert profil. Profilspor i dørgerikt samsvarer ikke med rekonstruksjonen.
Sf144066		07.04.14	«	Innvendige dørbled i hovedrom (A) og avlukke B og C
Sf144067		27.03.14	«	Detalj nordvegg i hovedrom (A) som viser både malt fotlist og fotlist i tre.
Sf144068		«	«	Avlukke B sett mot vest.
Sf144069		«	«	Avlukke B. Detalj av sørvestre hjørne med negative spor i malingen etter hyller og stenger.
Sf144070		«	«	Avlukke C. Detalj av østvegg med hyller

Oppdrag: BERGESENHUSET, VIBRANDSØY**FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE**

Fotograf: A. Ytterdal (AY)

Sak nr:

Gard:

Gnr: 37

Bnr: 35

AM ansv: Anne Ytterdal

Kommune: Haugesund

AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Fotograf	Motiv
			«	ROM 202. Kjøkken 2
Sf144071		13.04.11	«	Kjøkkenet sett mot sørvest før rehabilitering
Sf144072		12.06.13	«	Rommet sett mot nordøst
Sf144073		17.09.13	«	Fargetrapp over fargene på vegg
Sf144074		28.03.14	«	Gjeninnsatt kjøkkeninnredning fra 1865
Sf144075		17.09.13	«	Tapet lag 1. 1840-1860
Sf144076		«	«	Tapet lag 2. 1860-1900
Sf144077		12.06.13	«	Dør nordvegg
Sf144078		«	«	Dør vestvegg
Sf144079		«	«	Fargetrapp på dørbblad vestvegg
Sf144080		«	«	Dør østvegg
Sf144081		«	«	Fargetrapp som viser lagene på alle dørenes gerikter
Sf144082		09.04.14	«	Linoleum fra gulv(?). Fjernet før fargeundersøkelsene begynte. Usikker datering, ca 1900?
				ROM 203. Stue 1
Sf144083		13.04.11	«	Nordøstre hjørne før rehabilitering. Tapetlag fjernet på østvegg før fargeundersøkelsene begynte
Sf144084		«	«	Vestvegg med delvis avrevet tapet.
Sf144085		28.03.14	«	Stue 1 sett mot nord. Ovn fjernet, ny gjennomgang for ovnsrør.
Sf144086		«	«	Detalj øvre del av dagens brannmur. Øvre del av original brannmur (gulmalt) sees over.
Sf144087		«	«	Detalj av avdekket parti brannmur. Tilsiktet fargeforskjell i puss? (usikkert funn)
Sf144088		04.10.13	«	Stue 1 sett mot sør. Innfelt tømmer på deler av vegg, nytt vindu med gerikter og deler av gulv fjernet
Sf144089		11.06.13	«	Detalj av malt «smiljensbeslag» rundt dørhåndtak og lås.
Sf144090		10.03.14	«	Snitt (100x forstørrelse) av malinglag på dørbblad.
Sf144091		«	«	Detalj østvegg med tapeter. 13 lag (+papp (lag 5)) på øvre del av vegg. 4 lag på nedre del av vegg.

Oppdrag: BERGESENHuset, VIBRANDSØY**FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE**

Fotograf: A. Ytterdal (AY)

Sak nr:

Gard:

Gnr: 37

Bnr: 35

AM ansv: Anne Ytterdal

Kommune: Haugesund

AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Fotograf	Motiv
Sf144092		16.05.12	«	Detalj østvegg som viser malt rød brystning som 1. lag. Har stått til tapetlag 1-4 på øvre del av vegg
Sf144093		«	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 1 (ca 1840-1850)
Sf144094		25.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 2 (ca 1860-1875)
Sf144095		«	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 3 (ca 1860-1880)
Sf144096		«	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 4 (?)
Sf144097		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 6 (ca 1900-1915)
Sf144098		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 7 (ca 1900-1915)
Sf144099		25.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 8. (ca 1910-15)
Sf144100		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 9 (ca 1910-1925)
Sf144101		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 10 (ca 1920-1930)
Sf144102		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 11 (ca 1920-1930)
Sf144103		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 12 (ca 1930)
Sf144104		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag 13 (ca 1945-1955)
Sf144105		27.09.13	«	Øvre del av vegg. Tapet lag14 (ca 1950-1960)
Sf144106		25.09.13	«	Nedre del av vegg. Tapet lag 1 (ca 1850-1880)
Sf144107		«	«	Nedre del av vegg. Tapet lag 2 (ca 1860-1900)
Sf144108		«	«	Nedre del av vegg. Tapet lag 3 (ca 1870-1900)
Sf144109		«	«	Nedre del av vegg. Tapet lag 4 (ca 1900)
Sf144110		11.03.14		Snitt (100x forstørrelse) av taklistens malinglag
Sf144111		«	«	Snitt (100x forstørrelse) av fotlistens malinglag
Sf144112		«	«	Snitt (100x forstørrelse) av gulvets malinglag
				ROM 204. Stue 2
Sf144113		13.04.11	«	Sørvestre del av rommet før rehabilitering

Oppdrag: BERGESENHuset, VIBRANDSØY**FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE**

Fotograf: A. Ytterdal (AY)

Sak nr:

Gard:

Gnr: 37

Bnr: 35

AM ansv: Anne Ytterdal

Kommune: Haugesund

AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Fotograf	Motiv
Sf144114		12.06.13	«	Nordvestre hjørne med brannmur. Deler av gulvet ble skiftet ut i 2012
Sf144115		«	«	Rommets nordøstre hjørne i 2012
Sf144116		16.05.12	«	Rommet sett mot øst. Veggtrekk med originallerret løsnet fra veggen. Før fargeundersøkelsene begynte
Sf144117		«	«	Bakside av lerret på sørvegg, sydd sammen av mindre, ulike stykker. Tapet sees (9 lag på hele veggens høyde)
Sf144118		28.03.14	«	Østvegg, inn mot nordøstre hjørne med bakside av tapet (tapet lag 1 sees øverst), umalt lerret på øvre del og malt lerret med sjablondekor på nedre del av vegg.
Sf144119		«	«	Østvegg, inn mot nordøstre hjørne med den malte brystningen, negativt spor etter brystningslist og umalt lerret
Sf144120		«	«	Detalj av den malte brystningens sjablondekor (grønn dekor på rosa bunnfarge)
Sf144121		26.09.13	«	Detalj av originalt lerrestrekk med klemlist i NØ-hjørne. Lys beige farge synlig på klemlisten.
Sf144122		26.09.13	«	Detalj av fjernet lerret på sørvegg. Skjult klemlist nede, papir foran meddrag, punkter av maling fra maleprosess.
Sf144123		17.03.14	«	Snitt i pålys (100x) av malinglag på lerret. Usikkerhet knyttet til lag 2-3. Mulig dekorativ effekt(?)
Sf144124		«	«	Snitt i UV (100x) av malinglag på lerret. Usikkerhet knyttet til lag 2-3. Mulig dekorativ effekt(?)
Sf144125		27.09.13	«	Hele vegg. Tapet lag 1 (ca 1860-1875)
Sf144126		«	«	Hele vegg. Tapet lag 2 (?)
Sf144127		«	«	Hele vegg. Tapet lag 3 (ca 1900-1915)
Sf144128		«	«	Hele vegg. Tapet lag 4 (ca 1910-1925)
Sf144129		«	«	Hele vegg. Tapet lag 5 (?)
Sf144130		«	«	Hele vegg. Tapet lag 6 (?)
Sf144131		«	«	Hele vegg. Tapet lag 7 (ca 1935- ?)
Sf144132		«	«	Hele vegg. Tapet lag 8 (ca 1945- ?)
Sf144133		«	«	Hele vegg. Tapet lag 9 (ca 1945- ?)
Sf144134		03.10.13	«	Avdekket felt med original dekor på brannmur. Rankedekor?, marmorering?
Sf144135		«	«	Detalj strekdekor brannmur, lag med sammenstilte farger og årer/penseldrag fra originaldekor

Oppdrag: BERGESENHuset, VIBRANDSØY**FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE**

Fotograf: A. Ytterdal (AY)

Sak nr:

Gard:

Gnr: 37

Bnr: 35

AM ansv: Anne Ytterdal

Kommune: Haugesund

AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Fotograf	Motiv
Sf144136		28.03.15	«	Detalj av brannmurslistenes profilering
Sf144137		17.03.14	«	Snitt (100 x) av malinglag på brannmurslist
Sf144138		«	«	Snitt (100 x) av malinglag på fotlist
Sf144139		04.10.13	«	Stuens gulv. Etter grundig vask kunne gulvets 4 lag med maling sees.
Sf144140		04.10.13	«	Gulv. Rødbrunt sees langs vestvegg og på skrå foran brannmursnisje, Linoleum sees i nisjen.
Sf144141		«	«	Utskiftete originale gulvbord. Den diagonale rødbrune avslutningen har vært foran brannmursnisjen
			«	ROM 205. Soverom 1
Sf144142		13.06.13	«	Soverommets sørvegg med køyesenger
Sf144143		02.08.12	«	Nordvestre hjørne med brannmur.
Sf144144		04.10.13	«	Rommet sett mot vest. Taket er tatt ned og deler av brannmuren er borte (raste ned ved demontering av lister)
Sf144145		«	«	Rommets nordøstre hjørne med veggtrekk, brystningslist og negativt spor etter en seng
Sf144146		«	«	Fargetrapp på vegg (lerretstrekk)
Sf144147		«	«	Rommet sett mot nord. Innfelling av nytt tømmer på vegg, deler av gulv fjernet.
Sf144148		17.03.14	«	Snitt (100 x) av malinglagene på veggtrekket
Sf144149		04.10.13	«	Avdekket flate med dekor på brannmur
Sf144150		«	«	Detalj av det som antas å være en grov treimitasjon fra ca 60 cm over gulv og opp.
Sf144151		«	«	Detalj av nedre del av brannmur. Horisontale og vertikale linjer med sorte sirkler (treimitasjon?) inni «rutene»
Sf144152		20.03.14	«	Snitt (100 x) av malinglagene på dørblad og gerikter
Sf144153		«	«	Snitt (100 x) av malinglagene på fotlister
Sf144154		21.03.14		Snitt (100x forstørrelse) av brannmurens fargelag
Sf144155		04.10.13	«	Detalj av det malte gulvet ved brannmur. Spor etter tidligere beskyttende plate. Dagens skiferplate til høyre
				ROM 206. Soverom 2
Sf144156		13.04.11	«	Sørvestre hjørne med brannmur og ovn i 2011. Veggpapp er fremdeles på plass

Oppdrag: BERGESENHuset, VIBRANDSØY**FARGEUNDERSØKELSER I BOLIGDEL I SJØHUSETS 2. ETASJE**

Fotograf: A. Ytterdal (AY)

Sak nr:

Gard:

Gnr: 37

Bnr: 35

AM ansv: Anne Ytterdal

Kommune: Haugesund

AmS arkivnr	Bildenr	Dato	Fotograf	Motiv
Sf144157		16.05.12	«	Sørvestre hjørne med brannmur og ovn i 2012. Veggpapp var fjernet for undersøkelsene startet
Sf144158		04.10.13	«	Rommet sett mot øst. Innfelling av nytt tømmer rundt døråpning mot sør.
Sf144159		04.10.13	«	Rommet sett mot vest. Ovn demontert. Spor etter senger på nordvegg
Sf144160		06.03.14	«	Dør på nordvegg
Sf144161		28.03.14	«	Rommet sett mot vest. Brannmur rekonstruert, seng innsatt.
Sf144162		04.10.13	«	Fargetrapp på brannmurslist
Sf144163		23.03.14	«	Snitt (100 x) av malinglag på brannmurens pusslag
Sf144164		«	«	Snitt (100 x) av malinglag på vinduets fag og gerikter
Sf144165		«	«	Snitt (100 x) av malinglag på fotlister
Sf144166		30.08.16	«	Sørvegg med innsatt dør, nye gerikter og innfelt tømmer med hoggespor for feste av puss
Sf144167		30.08.16	«	Rommet sett mot vest. Rekonstruert brannmur, deler av listverk, innfelte tak- og gulvbord.
				ROM 207. Gang
Sf144168		04.10.13	«	Gangen sett mot vest i 2011.
Sf144169		04.10.13	«	Gangen sett mot øst i 2012
Sf144170		28.03.14	«	Detalj av uthugget, profilert spor i takbjelke
Sf144171		10.04.14	«	Tapet i avlukke under trapp opp til 3. etasje